

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10. h.

Upravnistva telefon št. 85.

Vedno dvojna mera.

V minolem zasedanju poslanske zbornice so bile zaradi disciplinarne premeščenja dveh uradnikov velike debate. Tenor vseh pritožb je bil, da se postopa z uradniki popolnoma svojevolsko in zato se je tudi zahtevala za uradnike pravica koaliciranja v obrambo proti svojevolski višje birokracije. Tej zahtevi zaradi koalicijske pravice se je ministristvo uprlo naravnost vehementno in slovesno je prisegalo, da ravna z uradniki vedno pravično in enako z vsemi, ne glede na njih narodnost ali politično prepričanje.

Poznamo take izjave visoke birokracije. Izkušnja, dolgoletna izkušnja nas je izučila, da take izjave niso vredne piškavega oreha in da ni še nikdar visoki birokraciji prišlo na misel, da bi bila uradnikom ne glede na narodnost in na politično prepričanje pravična in bi z njimi postopala nepristransko.

Zlasti velja to za slovenskega uradnika. Glede tega velja princip, da ga je odzivati in zastopati, kjer je le količjak moč, kakor je sploh državni princip, zabranjevati Slovence vstop v državno službo. Če pa to že ni mogoče in če že Slovenci vstopi v državno službo, je pa princip, da ne sme naprej priti.

To vidimo v vseh strokah. Ta princip se je doslej zlasti uveljavljal pri višjih službah, a kakor se kaže, se hoče uveljaviti sedaj tudi za najneznatnejša uradniška mesta.

Naj navedemo konkreten slučaj, ki bo najboljše pojasnil vladajoče razmere.

Blagajniški uradniki pri finančni upravi tvorijo en status. To se je uveljavilo, ker bi sicer nekateri uradniki lahko do smrti ostali v enem in istem činovnem razredu. Avanziranje je vzlic temu jako počasno, posebno ker finančna uprava čedalje več služb blagajniških uradnikov opušča. Uradnik, ki je kdove koliko let čakal na kako bolje mesto, doživi pogostoma presenečenje, da je finančna uprava dotično mesto opustila in da mora zopet toliko in toliko let čakati na avanziranje.

Ker tvorijo blagajniški uradniki cele države en status, bi bilo edino pravično, da se pri povišanju in podaljevanju služb postopa po starosti

oziroma po službenih letih. Pa to se ne godi — in če je treba kakega Slovence prikrajsati, se najdejo uprav gorostasne pretveze.

Zdaj je pri državni blagajni v Trstu izpraznjeno uradniško mesto. Po statusu blagajniških uradnikov je najstarejši po službenih letih uradnik, ki služi v Ljubljani. Ta je tudi kompeten za to mesto in je upravičeno pričakoval, da se mu podeli to mesto, saj čaka že celo vrsto let na boljše službo, saj je bilo že več služb opuščenih, do katerih je imel pravico, tako da je materijelno prav izdatno oškodovan.

Svoji prošnji je kompetent predložil tudi spričevalo c. kr. komisije ljubljanske realke, katero spričevalo mu potrjuje, da je s prav dobrim uspehom napravil skušnjo iz italijanskega jezika in da je tega jezika v govoru in v pisavi popolnoma zmožen.

Spričo temu bi vsakdo pričakoval, da dobi ta odlično kvalificirani slovenski kompetent v Trstu razpisano službo. To pričakovanje je toliko bolj utemeljeno, ker je pri državni blagajni v Trstu med 15 uradniki edinole predstojnik Böhm zmožen slovenskega jezika, od drugih uradnikov pa nobeden. Za dobro poslovanje tega urada bi bilo gotovo le koristno, če bi prišel tja še en slovenskega jezika zmožni uradnik.

A glej, kaj se je zgodilo. Finančna direkcija v Trstu bi se rada ubranila tega slovenskega kompetenta. Vzroki nam niso znani. Morda ga nečijo, ker je Slovenec, morda bi radi dotično mesto dali kakemu protežiranu. Faktum je, da je finančna direkcija v Trstu segla po zvičajnem sredstvu, da bi se ubranila tega kompetenta, dasi je, kakor rečeno, že dolgo na vrsti za višje mesto in odlično kvalificiran.

Finančno direkcijo v Trstu so v svrhu, da bi onemogočila imenovanje slovenskega kompetenta, obšli dvomi, če zna zadosti italijanski. Spričevalo c. kr. izpraševalne komisije ljubljanske realke ji naenkrat ni zadostovalo, in obrnilo se je na finančno ravnateljstvo v Ljubljani, naj ta izpraša kompetenta, če zna res italijanski.

Ne bomo se ozirali na to, kaka nezaupnica je to zahtevanje c. kr. izpraševalni komisiji ljubljanske realke, saj se indirektno dolži, da je

izdala nepravilno spričevalo. Ozreti se moramo pa na to, da se je finančna direkcija ljubljanska udala neutemeljeni želji tržaške finančne direkcije in zahtevala od dotičnega kompetenta, da mora napraviti nov izpit.

To postopanje je naravnost nečuvno, obenem pa največja zaušnica ljubljanski finančni direkciji sami, kajti s tem, da ne priznava takega spričevala, kakršno je bil producirati rečen kompetent, je finančna uprava obsodila sama sebe, ker je doslej pri kompetencah za službe na Kranjskem vedno pripoznavala taka spričevala in jih smatrala kot zadosten dokaz jezikovne zmožnosti — če je sploh zahtevala kak dokaz jezikovne kvalifikacije.

Le pogledimo malo k finančnemu ravnateljstvu v Ljubljani. Tu imamo najprej finančnega svetnika, ki sploh nima nobene kvalifikacije za slovensčino. Vzlic temu je ta mož na Kranjskem, kjer ima opraviti skoro izključno s slov. strankami in s slovenskimi vlogami, postal svetnik. Dalje je pri finančnem ravnateljstvu koncipist, rodod kočevski Nemeč, ki nima nobene kvalifikacije iz slovensčine.

Kako sta sploh mogla ta dva postati uradniki na Kranjskem. In še konceptna uradnika! Dalje imamo finančnega svetnika, ki ima iz slovensčine ravno tako spričevalo, kakor omenjeni kompetent za italijanščino. Za Nemeč, ki je na Kranjskem vstopil v konceptno službo, kjer je vendar treba jezik vsestransko imeti v oblasti, je tako spričevalo popolnoma zadostovalo, za pisarniškega uradnika v Trstu, ki mu zadostuje, da zna s strankami obćevati, pa tako spričevalo ne zadostuje.

Pa še nismo pri kraju. Pri računskem oddelku finančnega ravnateljstva v Ljubljani sta nastavljeni dva asistenta, izmed katerih eden sploh ne zna slovenski, eden pa slovenski le slabo govori.

Krona vsega pa je, da je bil pri carinskem uradu v Ljubljani nastavljen trd Nemeč, ki ne zna nič slovenski, dasi je bilo dovolj slovenskih kompetentov.

Kako se pri sodiščih postopa, je znana stvar. Da bi mogli Nemeč laglje zasesti sodniška mesta na Slovenskem, so se upeljali posebni kurzi, kjer se kurzovci nauče nekoliko slo-

venski in so potem že kvalificirani za konceptno službo, za mesta sodnikov na Slovenskem. Da je tudi pri politični upravi na Kranjskem in sploh na Slovenskem vse polno višjih in nižjih konceptnih uradnikov, ki za svojo jezikovno kvalifikacijo še takih dokazil nimajo, kakor omenjeni kompetent za majhno blagajniško službo, je tudi znana stvar.

Za Nemeč vse olajšave, kar se jih le more kdo izmisliti, pri Slovence pa niti za ponižno mesto pisarniškega uradnika, ki sploh nima s konceptom opraviti, ne velja tako spričevalo, s kakršnimi so Nemeč doslej najvišje uradniške službe. Če to ni skandal, pa res ne vemo, kaj naj se še tako imenuje. Ker pa smo se takega sistematičnega zastavljanja slovenskih uradnikov naveličali, bomo pri prvi priliki temeljito posvetili med uradniške razmere in pošteno podkurili tudi vsem štreberjem, ki pomagajo zatirati slovenske uradnike.

Podpisani slučaj je eklatanten dokaz, kako prazne so bile zgoraj omenjene slovesne izjave sedanje vlade in nad vse jasen dokaz, s kakim dvojnimi merilom se meri pri nas pravica.

Pismo s Hrvaškega.

(Štiri gesla sedanjega položaja. — Rakodeczay se ne gane — Volilno gibanje.)

Zagreb, 2. avgusta.

Vsled konflikta z Madžari zaradi železničarskih zak. načrtov se je pred pričakovanjem dovršil takozvani novi kurs, ki je bil zasnovan z reško resolucijo. »Novi« kurs je hotel na Hrvaškem ustvariti, ako že ne trajni mir, pa vsaj premirje z Madžari, ker je odgodil vsa državno-pravna vprašanja ter se je vrغل samo na notranje reformno delo. Z izzivom državnopravnega spora je razpadel takoj vsakršni mirni odnos med Madžari in Hrvati.

S tem pa je tudi izzvana kriza v našem notranjem političnem življenju.

Proti dosedanjim raznim manifestacijam, izjavam politikov in časniških člankov, morejo se sedaj po prelomu vse struje razvrstiti v glavne v štiri kategorije, z ozirom na državno-pravno stališče.

Prva struja je tista, ki jo zastopa Frankova stranka, ki kriči sedaj

še glasneje: »Proč z nagodbom!« Prekiniti hoče vsakršno razmerje z Ogrsko. To geslo je očitno popolnoma demagoško. Vsak trezen človek uvideva, da ni izvedljivo. Toda Frankovi računajo zgolj na nepoučene mase, v katerih hočejo s tako agitacijo izrabiti zase mržnjo proti Madžarom. Naravno — mar ni to najlepše: popolnoma se ločiti od Madžarov ter se etablirati kot svobodna država? Ali končno bi ta devizija imela svoj pomen, ko bi jo zastopala odkrita in poštena radikalna stranka. Toda Frankova stranka je radikalna le proti treznim in poštenim rodoljubom. Samo proti njim uporablja v praksi to svojo devizo, dočim je proti fiktivnim predstavnikom Madžarstva pri nas dr. Frank najbolj oportunističen, da se milo izrazimo. Dočim je vsa naša javnost proglasila društveni boj kot komisarju Rakodeczaju, je edini on — vodja baje najradikalnejše stranke — izdal v žurnajih časopih tisto zloglasno svedočbo Rakodeczaju, da je gentlemen in bivši nepristranski sodnik, dasi je baš Rakodeczay bil tip Khuenovega sodnika, ki je najbrutalneje vodil razne politične prayde. Celo javno mu je sedaj dokazano v časopisu, da da je neko ženo po nedolžnem obsodil na smrt! — Istotako je dr. Frank v praksi proti Madžarom popustljiv, dogovarjal se je s Polonijem, in madžarski krogi računajo še sedaj nanj kot z orožjem proti koaliciji. Dokler stoji takozvana Starčevićanska stranka pod neomejeno komando dr. Franka, tako dolgo nobeden treznomislec ne veruje v njen odkriti narodni in patrijotični radikalizem.

Ta deviza »proč z nagodbom« je bila prvi čas borbe z Madžari res najpopularnejša, zato se ji je pridružila tudi frakcija hrvaške stranke prava iz koalicije. Vsled tega je prišlo do koketiranja nekaterih teh pravešev s Frankovsko stranko. Toda kakor se zdi, sedaj se je organ hrvaške stranke prava »Hrvatska« vrnil v strujo koalicije, ki prevladuje v drugi devizi: »na temelju obstoječih zakonov revizija celega državno-pravnega razmerja«. To geslo zastopajo najbolj naprednjaki in srbske stranke. V praksi pomeni to nadaljevanje aktivne parlamentarne borbe proti madžarski vladni in to na zakonitem stališču. A končni cilj jeda se ne krpa samo že obstoječa nagodba, ki so jo

LISTEK.

V pasjih dneh.

Ko sem bil še majhen otročaj, ki se nisem umel ne brati ne pisati, a sem imel v kljub temu veselje do knjige, prebiral sem danzadnevno Blasnikovo pratiko in občudoval svetnike posebno pa svetnice in si dal od matere razlagati, kateri izmed njih je prelil kri za svojo vero, kateri je umrl še čist in nedolžen kot angel, kateri je bil sprva krivoverec, potem se pa spreobrnul, da so imeli nad njim v nebesih veselje kot nad 99imi pravičnimi...

Smatral sem takrat pratiko kot za nekako sveto knjigo in naravnost začudil sem se, ko sem med svetniki in svetnicami zagledal dva psa. Mati mi je razjasnila, da se čas od enega psa do drugega imenuje pasji dnevi, ko solnce najbolj pripeka na zemljo in ko nebeški vladar najbolj varčuje z dežjem. Ako pa pošlje dež, ga spremljata grom in strela in če ta dva po prorokovanju vremenskih prerokov velikokrat in mnogo divjata nad razbeljeno zemljo, potem gledata psa drug proti drugemu in kažeta ostre zobe.

Na tole se spomnim vsako leto, ko nastopijo pasji dnevi.

Tudi letos sem se spomnil. Sicer smo šele v začetku tega znamenitega časa in še ne morem dati določnega in natančnega poročila, če sta letos imenovana psa v Blasnikovi pratiki obrnjena prav, toliko pa vendar lahko rečem, da so letošnji pasji dnevi za gotove ljudi zelo hudi.

Mislil tukaj na naše klerikale. Pasji dnevi so tisti, ki so jim prinesli nesmrtno blamažo. Toliko so se reveži ustili, kako krivično so postopali naprednjaki pri izvolitvi župana Hribarja za državnega poslanca in da jih že spravijo v zasluženo ječo — prišli so pa vroči pasji dnevi, v katerih so bili naprednjaki oproščeni vsake krivde in kazni, klerikalni agitator pa pojde za par dni jest rčet, ki je bil prav okusno pripravljen za naprednjake. »Slovenec« je pisal, da se je vršila velezanimiva obravnava, ko je poročal, kako so njegovega pristaša Anžiča zašili in mu prisodili trdo ležišče. Tudi za nas je bila velezanimiva, ker je Anžič padel v tisto jamo, ki je bila skopana za naprednjake, pa tudi, ker se je nato »Slovenec« jezil zaradi imenovanja razsodbe nad državnim pravdnikom, ko vendar ta ni čisto nič kriv, če je bil Anžič obsojen, ampak Anžič sam in če hočete na vse zadnje — pasji dnevi.

Kakor sta pa Anžič in klerikalna stranka žalostna pasjih dni, tako

jih je vesel — Gostinčar. Če bi pasjih dni ne bilo, ne bi se ta »državni poslanec« za 10 goldinarjev na dan sprehajal po Ljubljani in delal po oglih napoto. Kakor tiču se mu godi, temu zastopniku ljudstva, zato ni čudno, da je postal nenavadno prevzet. Bil sem pred nekaj dnevi na sodišču. Pred justično palačo srečam okroglo podobo, last našega državnega poslanca. Ker nisem vajen nobenega osebnega kulta — skoziinskozi sem demokratičnega naziranjia, da smo vsi ljudje enako vredni, četudi je koga sreča pogledala skozi veliko okno — se nisem odkril Gostinčarju, akoravno se pozna od 23. maja, ko sem mu na Sv. Jakoba trgu pred našim volilnim lokalom prinesel metlico in smetišnico kot vidna znaka njegovega dosedanjega posla, katerega je znal opravljati. Gostinčar bi me bil takrat skoraj tožil zaradi razlajenja časti — zakaj se vse čutijo ljudje razlajene! — vendar je odnehal od svoje namere ne vem iz katerega vzroka. Zdaj je pa ta človek zahteval, naj se mu odkrijem! Prosim, ali ni to predrznost? Uprav skrajna predrznost je in ošabnost, ki je je zmožen le nadut človek samo v pasjih dneh, ko vleče po 10 gld. na dan, a ne ve zakaj.

Med jako verodostojnimi ljudmi se pripoveduje, da je Jože Gostinčar odpovedal službo pometaća v »Za-

družni zvezi«, da pride na njegovo mesto tisti nesrečni mladenič, ki so ga pri sodišču na Gostinčarjevo zahtevo odpurili, ker je na neko uradno kuverto zapisal, da je Gostinčar klerikalne barve. Ako bi Gostinčarju kdaj zvezda sreče otemnela, ima že na Dunaju zdaj take zveze, da postane dvorni pometać, kar je po natančnih računih gospoda državnega poslanca ne le jako dobičkanosno — tam se prigodi pri pometanju, da se med smetmi najde večkrat kak cekin! — ampak tudi častno. Pomislite, ali se ne sliši lepo: »c. kr. dvorni pometać«?

Kakor sem izvedel, pripravlja Gostinčar zdaj v pasjih dnevih več jako umestnih predlogov za prihodnjo sejo državnega zbora. Eden izmed teh bo, da vsi katoliški poslanci dobe po preteku šestih let penzijo. Če ga ministri dobe, čeprav služijo mnogo krajši čas, zakaj bi pa katoliški poslanci, ki se žrtvujejo za svoje volile, ne bili deležni te vladne dobrote!

Drug Gostinčarjev predlog bo, da se v Ljubljani vsem slovenskim klerikalnim poslaneem postavijo spomeniki in da se po njih imenujejo glavne ulice in ceste. Sicer državni zbor ni popolnoma kompetenten sklepati o tem, vendar ima Gostinčar že zagotovljeno tako večino v državnem zboru, da prisili vlado do uresničenja

tega predloga. Po mojem mnenju naj bi klerikalne poslance vsekali v kamen in sicer — kar žive!

S pasjimi dnevi smo dobili z Dunaja poleg poslancev tudi slovenske visokošolce. Tudi moj prijatelj France je prišel sem. Ne vleče po 10 goldinarjev na dan, kakor jih tudi na Dunaju ni, vendar dobre volje mu ne manjka, kakor nobenemu slovenskemu visokošolcu, četudi se mu skoziinskozi žaljava godi.

Prijatelj France ve iz dijaškega dunajskega življenja povedati marsikako pikantno zanimivost, kakršne v vsej Ljubljani ne spravimo skupaj. Ker živimo v pasjih dnevih, torej v času, ko so časopisi do skrajnosti suhi in brez vsebine — razna grozodejstva po Nemškem in Laškem še ne morejo premeniti dejanskega položaja, kakršen vlada vsako leto v pasjih dnevih — zato naj navedem eno onih zanimivih anekdot, ki jih je te dni pripovedoval prijatelj France iz dijaškega življenja dunajskega

Kopica slovenskih visokošolcev je krokala po dunajskih gostilnah, dokler ni šla zadnja desetica. Pili so po geslu: »Eden za vse, vsi za enega.« Ko je v žepu zazijala silna kača, v glavah pa divjal divji alkohol, so jo fantje ubrali na cesto, kjer so prepevali premile naše domače pesmice, a s tako hripavim in ušesa trgajočim glasom, da so leteli stražni-

prodri Madžari z vseh strani, temu, da se na novo uredi vse naš državno-pravni položaj. Vodja napredne stranke dr. Lorković je na svojem volilnem shodu nasvetoval tako poravnaje, da se predvsem uvede splošna volilna pravica na Ogrskem in Hrvaškem.

Tretja deviza je »revizija nagodbe«. To je skupina bivšega podbana Nikolića. To so člani izven stranke, toda v koaliciji. Iz te skupine konservativnih, toda poštenih elementov se najbrže osnuje bodoča vladna stranka.

Cetrto geslo je najmizernejše. To je Rakodezayjevo geslo: »sanacija nagodbene prakse.« On bi po svojem prepričanju imel najrajši revizijo nagodbe in peius, na slabše, kar bi tudi v praksi izvršil, ako bi imel stranko. Toda gornje geslo so iztaknili tudi bivši madžaroni, ki niso mogli ovreči tolike državno-pravne žalitve od Madžarov. Vedno so obetali sanacijo te nagodbene prakse, a med tem so Madžari vse globlje prodirali v telo naše avtonomije. Zato pa tudi Rakodezay upa, da se mu edino pod tem geslom posreči, da zbere okoli sebe najhujše madžaronske kreature, a Madžari bodo mogli še naprej delati, kar se jim bo zljubilo.

No Rakodezay se dosedaj, razum nekoliko hudobno pisanih člankov v službenem listu, ki so izzvali le posmeh, ni niti za korak pomaknil naprej. Tudi se niti še ne ve, kateri izmed starih madžaronskih politikov je na njegovi strani. A kje je šele stranka, ko nima še niti generalov! Vse druge stranke razvijajo zunanjo živahno agitacijo. Na mnogih krajih se tudi uradništvo javno izreka proti Rakodezaju.

Kakor je položaj sedaj, se resnično v narodu bori samo koalicija s frankovci.

Jutri se zbere k prvi svoji seji volilni odbor koalicije, ki naj uredi razmerje strank v koaliciji.

Samostanski škandali na Laškem.

Ze desetletja ni bilo na Laškem tako velikanskega proticerkvenega gibanja, kakor je nastal sedaj. Vse italijansko časopisje je prenapolnjeno s poročili o samostanskih škandalih in stvari prihajajo na dan, da se človeku kar lasje ježe.

Ni dvoma, da je v teh poročilih silno mnogo pretiranega ali celo naravnost zlaganega, ali če je tudi več kot preveč dima, je pri teh stvareh tudi še vedno več kot preveč resnice.

To vedo tudi merodajni cerkveni krogi v Rimu. Iz strahu pred novimi razkritji o škandalih, kakršni so se godili v zavetišču potolažene Matere božje v Milanu, je bila izdana na italijanske škofo okrožnice, ki jim ukazuje, naj strogo nadzorujejo vsakovrstne kongregacije, zlasti ženske, ki se pod krinko dobrotelosti bavijo z beračenjem, pa tudi še s hujšimi stvarmi. Vsled tega je rimski vikarijat že ovadil policiji neke nemške in neke angleške nune v Rimu, ki izkoriščajo vernost ljudstva za svoje osebne namene.

Zeleti je pač, da bi to pomagalo, ali vse kaže, da ne bo. Preveč je korupcije v cerkvenih krogih.

O sestri Fumagalli, ki je zavetišče pri potolaženi materi božji v Milanu spremenila v bordel, kjer so bili otroci izročeni pohotnosti sifilitičnega duhovnika, je zdaj tako resen in ugleden konservativen list,

ki vkup. Dijaška čast se je čutila razžaljeno, da se oborožena sila vmešava v njeno petje, zato so začele leteti besede vsehprek in ker so policaji precej grobo spravljali in nagajali »pevce« domov, je zaklical jurist Rodič o nekem policistu proti par zvedavim gledalcem: »Der Kerl hat sich frech benommen.« Stražnik je slišal ta klic in ker se mu je zdel žaljiv, popokali so vse »kalilce nočnega miru« in jih gnali na komisarjat, kjer se je vsa stvar vzela na protokol.

Nedolgo potem je Rodič dobil vabilo od sodišča k razpravi zaradi razžaljenja straže. Kakor slovenski študent nikdar ne izgubi glave, najmanj pa v kaki preteči nevarnosti, tako je tudi Rodič zdaj ni. Advokata si je poiskal in mu razložil vso stvar. Advokat — prefrigan kot vsi advokati — je kmalu staknil v neki stari knjigi, da beseda frech (predrzen) pomeni tudi toliko kakor tapfer (junaški). Ko je moral nato Rodič pred advokatom parkrat na poseben način usta odpreti in izgovarjati besedo »Kerl«, potolažil je odvjetnik svojega klijenta, naj le mirne duše pride naslednji dan k obravnavi.

Pri obravnavi je Rodičev zastopnik preveril sodnika, da obtoženec s svojim klicem: »Der Kerl hat sich frech benommen« ni prav nič razžalil stražnika in ga tudi namena ni

kakor je »Corriere della Sera«, ki brani duhovščino kolikor le more, prišel novo senzacijo razkritja. Ta ženska je leta 1903. imela v Rimu »samostan«, kamor so hodili visoki gosposdije, duhovniki in posvetnjaki, zlorabljal otroke. Policija je to žensko iztirala, a visoki duhovniki so se zanj zavzeli tako krepko, da še policija ni mogla nič storiti proti njej. Samostan je bil bordel. Šele ko je neki prelat šel naravnost do ministra Giolittija, je dosegel, da je policija segnala to žensko iz Rima. Nato je šla v Milan in je tam ustanovila »zavetišče pri potolaženi Materi božji«.

Ne bomo se tu ozirali na dolžitve milanskih in rimskih socialno-demokratskih listov o dogodkih v nekajih Marijinih družbah. Omejiti se hočemo le na poročilo o stvareh, glede katerih se oblastveno postopalo. To je škandal v salezijanskem zavetišču v Alasi pri Varazzu (okrog Savona). Politična oblast je to zavetišče zaprla. Salezijanci tega zavoda so obdolženi, da so zlorabljali svoje gojence. Salezijanec Fran Bertoni je obdolžen te zlorabe, neki drugi pa, da je dečke nage fotografiral. Zaprla je politična oblast tudi ženski kloster Sv. Katarine. Nune so obdolžene, da so dekleta izkoriščale in uprizarjale vsake vrste sramotnosti s Salezijanci. Neki gojenci pravijo celo, da so imeli »črne maše«. Nune so bile oblečene samo s tankimi srajcami..., a na te »zabave« so hodili tudi posvetni duhovniki. Štiri nune so neki v drugem stanu. Najbrže je na teh dolžitvah mnogo pretiranega, a nekaj resnice mora biti, saj bi sicer ne bila javna oblast teh zavodov zaprla.

Kak utisk napravljajo ta najnovejša razkritja, kaže naš večerajšnji telegram o izgredivih v Speciji.

Obrtni vestnik.

Ureditelj detajlne trgovine s pivom v steklenicah. Pri prodaji piva namerimo v prometu kakor se danes vrši v Avstriji, če izločimo prodajo na debelo, na tri oblike prodaje. Predvsem pride v poštev točenje piva iz sodčkov, kakor se to običajno godi po gostilnah. Točenje in prodaja piva v kozarcih v točilnih prostorih ali čez ulico je kakor druge vrste gostilniškega obrta vezano na koncesijo. Za promet s pivom na drobno pride nadalje v poštev takozvano napolnjevanje piva v steklenice s tem namenom, da se take steklenice s pivom potem prodajajo ali konsumirajo ali pa prodajalcem piva v zaprtih steklenicah. Tako postopanje je obrt zase, ki je istotako vezan na koncesijo. Pivovarji in imetniki koncesij za gostilniški obrt so že na podlagi svoje koncesije upravičeni, polniti steklenice s pivom; ta njih pravica je vsekakor na mestu spričo dejstva, da so prvi producentje, drugi pa poklicani razpečevalci ter njih obrt že samosebi obsega dalekosežnejše pravice glede prometa z alkoholnimi pijačami. Tretja oblika detajlne prometa s pivom pa je prodaja piva v zaprtih steklenicah. Prodaja piva v zaprtih steklenicah je pri nas svoboden obrt, ki ga sme in more proti zglastitvi izvrševati vsakdo, kdor izpolni splošne pogoje, ki jih stavlja obrtni red za samostojno izvrševanje kateregakoli obrta. Trgovcem, ki imajo obrtni list za prodajo mešanega blaga, je bila prodaja piva v zaprtih steklenicah do leta 1899. že na podlagi njih obrtnega lista dovoljena in mogoča, ker obrtni red v § 38. določa, da smejo trgovci s ta-

imel razžaliti. Beseda »frech« pomeni tudi toliko kot »tapfer«, kar se je dokazalo iz par slučajev, kar se pa tiče besede »Kerl«, je pa stvar naslednja. Rodič je Slovenec in Sloveni ne izgovarjajo nemških besedi tako, kot bi jih morali izgovarjati. Posebno z raznimi »e« imajo vedno kolizije, kakor jim tudi goitniki delajo večno težavo. In tako se je zgodilo, da je nedolžni Rodič — pri vsem tem še nekoliko vinjen — zaklical besedo »Herr« (gospod), kar se je razumelo kot »Kerl« (gunevet), kakor Slovenci sploh izgovarjajo besedo »Herr«. Rodič s svojim klicem ni mislil reči: »Gunevet se je predrzno obnašal.« ampak: »Gospod se je junaki obnašal.« Da je temu res tako, je predlagal zastopnik, naj sodnik sam pozove obtoženca, da izgovori besedo »Herr«.

In sodnik ga je pozval. Rodič je tako imenitno izgovoril »Kerl«, da je bil brez vsake daljše debate oproščen vsake krivde in kazni in da je iz veselja nad srečnim izidom s svojimi tovariši tisto noč potem tako nadelen kolovratil domov, da bi bil kmalu zopet prišel v konflikt z oboroženo silo.

S takimi pripovedmi si kratimo v Ljubljani dolgočasne pasje dneve, drugi se pa zabavajo po počitnicah! Blagor jim!

Miha Kobila.

kim obrtnim listom prodajati vse vrste blaga, ki je v svobodnem prometu in za prodajo vsled posebnih zakonov ni treba specialnega dovoljenja. Do leta 1899. je za prodajo piva v zaprtih steklenicah, če so jo izvrševale osebe, ki niso imele gostilniške koncesije, veljala le ta omejitev, da so morale imeti steklenice zapore, prirejene po posebnih predpisih. Bistvo teh predpisov je bilo, da mora biti zapora steklenice tako napravljena, da se zapora, ko se je steklenica odprla, ni mogla nepoškodovano več rabiti. Predmetni ukaz je bil izdan 1. 1891., in je bil namen tega ukaza ta, da se kolikor moč prepreči zlorabljanje obrta prodaje piva v zaprtih steklenicah. Iz prodaje se je čisto razvilo na škodo gostilničarjem točenje, kakor je v navadi v gostilnah in krčmah. Ali zadevni ukaz ni zadoščal; uvedlo se je takozvane patentne zapore s porcelanastim zamaškom, ovitim s kavčukom in pritrdjenim na žici, in prodaja se je navzlic predpisom vršila skoro nemoteno dalje kakor prej. Vsled trajnega prizadevanja gostilničarjev je vlada leta 1899. izdala nov ukaz, ki urejuje prodajo piva v zaprtih steklenicah. V tem ukazu, ki je še v veljavi, se je predvsem uvedel nov koncesioniran obrt, namreč obrtno napolnjevanje piva v zaprte steklenice za prodajo, o katerem smo že v začetku govorili. V tem ukazu je nadalje določeno, da je prodaja piva v zaprtih steklenicah sicer svoboden obrt, katerega pa je treba v vsakem primeru posebej zglastiti, zlasti zadene ta dolžnost tudi trgovce z obrtnim listom za prodajo mešanega blaga. S tem določilom se je v prvi vrsti hotel vsaj v nekoliko meri poskrbeti za možnost kontroliranja in tako saj v nekoliko preprečiti, da bi se zlorabljala prodaja na skrivnem v točenje. Pri tej priliki pa se je v predmetni ukaz hkratu privzelo nove, strožje predpise glede zapor na steklenicah. Za zaprte steklenice je pri prodaji piva v steklenicah namreč smatrati le tiste steklenice, ki imajo probkov zamašek, na katerem je vžgano ime ali firma pivarne, odnosno upravičenega polnilca steklenice. Zamašek mora biti potisnjen v vrat steklenice tako, da leži njegova zunanja plošča in rob steklenice približno v eni ravlini. Steklenice s patentno zaporo, kakor smo jo više opisali, smejo rabiti samo gostilničarji v prometu s konzumentmi ter pivovarji v prometu z gostilničarskimi in krčmarskimi obrtniki. Prodajalci piva takih steklenic ne smejo rabiti, marveč se smejo posluževati le steklenic, ki so zaprte tako, kakor veleva predpis. Umevno je, da zlasti pivovarji niso bili zadovoljni z novim ukazom, zakaj velike množine steklenic s patentno zaporo so postale nerabne. Tak položaj obstoja še sedaj. Omenjeno bodi, da za našo deželo vprašanje o ureditvi prodaje piva v zaprtih steklenicah ni tako velikega pomena, kakor v severnih deželah in zlasti na Dunaju. Obrt napolnjevanja piva v steklenice se pri nas sploh ni razvil, na Kranjskem obstoji le eno tako podjetje in še to je le manjšega obsega. Tudi število prodajalcev piva v zaprtih steklenicah je razmeroma majhno, takih prodajalcev na Kranjskem bo visoko računljeno okoli 200. V takih razmerah je umljivo, da gibanje, mereče na utesnitev prodaje piva, ni zadobilo tolikih dimenzij kakor drugod.

Položaj in razmere, ki so nastale po uveljavljanju navedenega ukaza iz leta 1899., organiziranih gostilničarjev ni zadovoljil. Na gostilničarskem kongresu, ki se je vršil leta 1902. novembra meseca na Dunaju, so gostilničarji formulirali svoje stanovske zahteve in poleg uvedbe sposobnostnega ukaza za svoj obrt ter pravice pritožbe obrtnim zadrugam pri vprašanju podeljevanja novih koncesij in premetitve obstoječih gostilni stavili tudi jako dalekosežno zahtevo, da bodi pravica prodaje vina, piva in žganih opojnih pijač v zaprtih steklenicah pridržana samo imetnikom gostilniških in krčmarskih koncesij. Na ta petiti, kateri bi bil postavil ves promet in celo trgovino z alkoholnimi pijačami na drugo podlago, vlada ni mogla pristati, in je svoje stališče opravičevala z ozirom na potrebe konzumentov, prizadete producente ter obstoječe opravičene interese trgovcev. Pripravljena pa je bila upoštevati želje gostilničarjev glede prometa s pivom v toliko, da se s primernim zakonom omeji dosedanja prosta prodaja piva v steklenicah na ta način, da se izvede uvrstitev obrta prodaje piva v zaprtih steklenicah med koncesionirane obrte. Ko je leta 1905. predložila vlada poslanska zbornica načrt zakona o izpremembi obrtnega reda, je v tej svoji predlogi privzela med koncesionirane obrte tudi detajlno trgovino s pivom v zaprtih steklenicah. Po zadevnih določilih bi bila vezana na koncesijo taka prodaja, ki se vrši v množinah pod 10 litrov. Obrtni odsek in poslanska zbornica sta pa predmetna določila popolnila, in sicer na

ta način, da se je prodaja piva v steklenicah podvrgla prometu utesnjenim določilom. Med drugim se je določilo, da morajo imeti steklenice natančno oznako glede množine, vrste in izvora vsebine. Gosposka zbornica sklepom poslanske zbornice ni pritrdila in je tudi prvotno vladno predlogo tako izpremenila, da je sploh črtala določbe, ki uvrščajo trgovino s pivom med koncesionirane obrte. Poslanska zbornica se je morala vdati tem sklepom, ako je hotela zagotoviti obrtno novelo. Pri razpravi o tem vprašanju se je vlada sicer tudi izrekla zoper določbe, kakor jih je sprejela poslanska zbornica, izrekla pa z ozirom na stališče, ki ga je zavzela gosposka zbornica, svojo pripravljenost, da v kratkem času poslužnoje se pravice, ki jih daje eksekutivi § 24. obrtnega reda, izda ukaz, s katerim se uvrsti detajlna trgovina s pivom med koncesionirane obrte in se izda podrobnejša določila glede take prodaje. V zmislu te svoje obljube pripravljala sedaj vlada tak ukaz, katerega tendenca je omejiti dosedanje svobodo v prometu s pivom v steklenicah. Pravice pivovarjev in gostilničarjev glede prodaje ostanejo varovane. Pomen tega ukaza v kolikor pride v poštev omejitev števil prodajalcev, se pokaže šele tekom let, kajti obstoječe in pridobljene pravice morajo ostati varovane. Podrobnosti predstoječega ukaza niso znane, ve se le toliko, da se namerava določiti, da je pod detajlno prodajo umeti prodajo v posodah pod 10 litri. Mimo tega namerava vlada ukazati, da bodi označena kakovost piva na vsaki steklenici. Če se bode zahtevalo, da bodi ta oznaka vtisnjena v steklo, potem provzroči ta predpis pivovarjem nov strošek, ker bo treba prirediti novovo steklenice. Ta strošek se po našem mnenju tembolj napravlja po nepotrebnem, ker bodo konzumenti efektivno komaj imeli kako korist od tega. Komaj je pozabljen škoda, ki jo je provzročila prepoved patentnih zapor, že se obetajo novi stroški za stekleni material. Ta vrsta obrtnega »pospeševanja« utegne zadeti končno samo konzumenta, gostilničarji ne bodo imeli koristi, pivovarje pa nepotrebne stroške.

J. K.

Preosnova ministrstva.

Praga, 2. avgusta. Nemški ljudski svet za Češko je v svoji zadnji seji sklenil, da se v slučaju preosnove ministrstva nemški ministri ne smejo zrtvovati strankarskim ali drugim ozirom, ker je ta minister zastopnik nemškega naroda pri vladu, ne pa zastopnik kake posamezne stranke. Ta institucija mora (?) ostati za vse čase.

Drugi mandat ministra dr. Fořta.

Praga, 2. avgusta. Kakor znano, je bil pri zadnjih državno-zborskih volitvah trgovinski minister dr. Fořt izvoljen v Kolinu in Kr. Vinohradih. Obrdžal je prvi mandat, za drugi mandat, vinogradski, je volilni odbor mladočeske stranke v zadnji seji sklenil, da kandidira ravnatelja bolniške blagajne novega trgovskega gremija v Pragi Venceslava Kurbusa.

Baron Fejervary ne snuje nove stranke.

Budimpešta, 2. avgusta. Z ozirom na poročila nekaterih časopisov, da snuje baron Fejervary z bivšim ministrom Kristoffjem novo stranko na Ogrskem, je izjavil baron Fejervary, da so te vesti od prve do zadnje besede bedasta izmišljotina.

Rumuni na Ogrskem.

Budimpešta, 2. avgusta. Z ozirom na kritični položaj v ogrski politiki sklicjejo Rumuni splošen narodni zbor. Zborovanje se vrši meseca septembra v Nagy-Szebesu ter bodo rumunski poslanci poročali o svojem parlamentarnem delovanju in o splošnem političnem položaju. Zbor bo dal poslancem politično smer, v kateri morajo v bodoče delovati.

Sestanki vladarjev.

Dunaj, 2. avgusta. Ravno ob dveletnici zadnjega obiska, namreč dne 15. avgusta pride angleški kralj Edvard zopet v Isl. Toda pred dvema leti se je dalo temu sestanku nalašč zgolj značaj osebnega prijateljstva, zakaj takratni avstrijski minister zunanjih del je zapustil Isl, rad ali nerad, dva dni pred prihodom kralja Edvarda. Letos pa ne le, da bo prisostvoval sestanku avstrijski minister zunanjih del grof Aehrenthal, temuč tudi kralj Edvard pripelje s seboj tajnika zunanjega ministrstva, Hardingeja.

Berolin, 2. avgusta. Sestanek med nemškim cesarjem in angleškim kraljem, dne 14. t. m. bo tudi letos imel le značaj osebnega prijateljstva (?), pravzaprav sorodstva,

zakaj sestanku ne prisostvujejo politiki in diplomati z nobene strani.

Petrograd, 2. avgusta. Nemški državni tajnik admiral plem. Tirpitz je že odšel v Swinemünde, kamor pride še jutri ruski car. Kje se sestane s cesarjem Viljemom, se še vedno prikriva; skoraj gotovo se to zgodi sredi morja, in sicer zaradi varnosti.

Velikodušnost nemškega drž. kancelarja.

Berolin, 2. avgusta. Kancelar knez Bülow je naprosil ministrstvo notranjih del, naj obvesti vse policijske uprave v državi, da principijalno odklanja, da bi se koga obtožilo, ako njega razžali v javnosti ali v časopisju, ker ne mara zaradi tega nikogar preganjati.

Mirovna konferenca v Haagu.

London, 2. avgusta. Mirovna konferenca dosega pozitivne uspehe, tako da so pesimistični glasovi o njej popolnoma utihnili. Vsekakor bo konferenca znatno razširila mirovne pravice. Konferenca še bo trajala do meseca septembra. Prihodnji teden predloži angleška delegacija formulo za razoroževanje. Predlogi so že pritrdile velesile.

Zaprta kralj.

Pariz, 2. avgusta. Kraljestvo Anam je sicer že več let pod protektoratom Francije, toda nad podložniki je obdržal kralj popolno oblast. Toda mladi kralj Thanh-Tai je krvoločnež, kakršnega zgodovina se skoraj ne pozna med vladarji. Svoje žene, sužnje in uradnike je trpinčil na najgrozovitejši način. Zene in sužnje je dal zabadati z žarečimi iglami ter ščipati z razbeljenimi kleščami. Najprej ga je francoska vlada ukorila, a ker je grozodejstva nadaljeval, ter je bilo očito, da ni pri zdravi pameti, ga je Francija internirala v njegovi palači, kjer ostane pod strogim nadzorom neškodljiv za celo življenje. Vlada pa se je poverila posebnemu vladarskemu svetu pod kontrolo Francije.

Klanje Evropejcev v Maroku.

Karlovi vari, 2. avgusta. Francoski ministri predsednik Clemenceau, ki je šele včeraj prispel sem, je povedal dopisniku »N. Fr. Presse«, ki mu je prvi sporočil vest o klanju Evropejcev v Casablanci: »Dosedaj nam manjka vsaka vest iz Pariza. Vsekakor bodeta vodila Francijo pri obravnavi o najnovejšem maroškem dogodku dva glavna momenta: 1. Težkoče, ako je le količikaj mogoče, mirno poravnati. 2. V nobenem slučaju ne bo nastopala Francija sama, temuč le v soglasju z velesilami, ki so se udeležile konference v Algeirasu.«

Pariz, 2. avgusta. Potrjuje se vest, da so Marokanci v Casablanci pobili s kamenjem pet Francozov, dva Italijana in enega Španjola ter pometali trupla v morje. Gubernator ni dosedaj vkljub obdolnemu pozivu ničesar ukrenil v nadaljno varstvo Evropejcev. Punt je bil naperjen proti gradnji pristanišča. Železnica, ki je vodila k gradnji, je popolnoma razpadla. — V pristanišču je več trgovskih ladij, ki sprejemajo vse evropske begune pod varstvom francoske vojne ladje »Galilee«. V Toulonu sta pripravljeni še križarki »Conde« in »Du Chayla«, da na znamenje takoj odrineta v Casablanko.

London, 2. avgusta. V Casablanci je bilo pomorjenih več Evropejcev, kakor se je prvotno poročalo. Dosedaj so našli v morju trupla štirih Francozov, treh Italijanov in dveh Španjolv. Položaj v Casablanci je še vedno skrajno nevaren. Včeraj je obkoljevalo mesto še vedno več tisoč fanatičnih domačinov.

Pariz, 2. avgusta. Krvavi dogodki v Casablanci bodo imeli za posledico, da se med velesilami začne takoj pogajanja, da se vojaške posadke evropskih velesil, posebno francoske takoj znatno pomnože. Obenem se aktivira evropska policija za Maroko, kar je že dogovorjeno v konferenci v Algeirasu. — Obe francoski križarki v Toulonu sta dobili ukaz, da se preskrbita s premogom in živili za tri mesece.

Madrid, 2. avgusta. Španska vlada je sklenila, odposlati v Casablanko križarko »Infanta Izabel«. Potrjuje se vest, da so puntarji zavzeli mesto Casablanko, spodili gubernatorja ter zasedli carinski urad. Evropejci so pribežali v konzulate. Tudi v Rabatu je položaj še vedno zelo resen.

Pariz, 2. avgusta. Danes se zberejo ministri, kolikor jih je v Parizu, da se posvetujejo o položaju v Maroku. Sklicevali se bodo na konferenčne sklepe v Algeirasu ter

(Dalje v prilogi).

predlagali, naj se v Casablanci takoj izkrea večje število francoskega in španskega vojaštva.

Kdo bo novi predsednik Zedinjenih držav.

London, 2. avgusta. Roosevelt ne bo tretjič izvoljen za predsednika, kar sam uvideva ter najbrže niti kandidiral več ne bo. Politični zaupniki v Ameriki prorokujejo z vso zanesljivostjo, da bo izvoljen Bryan.

Preobrat v Koreji.

London, 2. avgusta. Bataljon korejskih vojakov v Seulu se je uprl razorožitvi. Boj med njimi in Japonci je trajal več ur v neposredni bližini konzulatov. Streljalo se je s puškami in topovi. Padlo je nad 60 Korejcev in 40 Japoncev. Več krogel je zadelo poslopje ameriškega konzulata. Nad 100 korejskih vojakov je pobegnilo s puškami vred.

Instalacija župana Hribarja.

Danes je bil novoizvoljeni župan slovenske prestolnice, Iv. Hribar petič slovesno zaprižen (Dosedanje zapriženje so bile 9. junija 1896, 3. julija 1899, 3. avgusta 1901 in 12. julija 1904). Potemtakem je Ivan Hribar že 13. leto na krmilu ljubljanske občine. Letošnja instalacija je bila posebno pomembna, kakaj Ivan Hribar je izšel letos dvakrat kot zmagovalac vključ vsem spletkam klerikalno-nemške koalicije. Ivan Hribar ni samo ljubljeneec in ponos vseh ljubljanskih meščanov, ki se niso izgubili čuta pravičnosti in dostojnosti, ki spoštujejo delo za narodno in splošno blaginjo, temuč ljubljanski župan je izza državno-zbornskih volitev postal ljubljeneec in dika vseh pravih Slovencev, glavni posrednik vzajemnosti z vsemi Slovani. In kot takega se ga koalirana sovruga v deželni bojita, zato ga skušata sramotiti, ker veda, da bi zadela celokupni slovenski napredni življenj, ako bi mogla s svojimi strupenimi puščami priti do živga županu in poslanec Iv. Hribarju. Vključ vsem spletkam od izvestne strani je moral dobiti novoizvoljeni župan pravočasno potrditev na najvišjem mestu, ker mu ne morejo dokazati najmanjše pegice na njegovem narodnem, človekoljubnem in političnem delovanju.

Slovesna zapriženja se je vršila ob 11. uri dopoldne v „Mestnem domu“. Dvorana, stopnice in hodniki so bili okrasno okrašeni z zelenjem in preprogami, mestni stražniki in ognjegaši so delali v paradi špalir. Slovesnosti so se udeležili vsi občinski svetniki, oficijalni zastopniki vseh mestnih uradov, zavodov, korporacij in društev ter mnogo odličnega občinstva. Točno ob napovedani uri je prišel deželni predsednik Schwarz v spremstvu okraj. glavarja Viljema Haasa ter imel sledeči nagovor:

Velečasti gospodje! Njega cesarsko in kraljevo Apostolsko Veličanstvo je z Najvišjim odločilom z dne 13. julija blagovolilo g. Ivana Hribarja potrditi županom mesta ljubljanskega. Čast mi je, velečastni gospod župan vnovič Vam izrekanj svoje iskrene čestitke povodom Najvišjega potrjenja, obenem pa čestitam slavnemu občinskemu svetu, ki je s tem, da je najvišje meščansko dostojanstvo podelil svojemu mnogoletnemu načelniku in voditelju izrazil voljo vstrajati na potu zdravega napredka.

Delovanju občinskega sveta z županom Hribarjem na čelu se je zahvaliti, da so se dosegli na higijenskem in kulturnem polju sijajni uspehi, občno občudovani in priznani in ki, združeni z naravnimi in stavbnimi lepotami mesta vzbujajo splošno pozornost, katera bode gotovo v korist mestu in deželi.

Nepretrganemu razvoju mesta, njegovi ureditvi kot moderni občinski ustroj je neizogibna posledica, da se morajo od prebivalcev zahtevati precejšnje žrtve, ker dotični stroški ne morejo biti vedno direktno produktivni, ali jaz sem prepričan, da se bode občinskemu zastopstvu posrečilo, oziraje se sicer na zahteve našega časa, prilagoditi svoj program gnotni zmoglosti prebivalstva.

V tem oziru je največjega pomena, kako je občinsko zastopstvo sestavljeno, ker samo potem, ko se čuti edinega z vsemi sloji prebivalstva, more postopati z ono odločnostjo, katera je neobhodno potrebna za uspešno delovanje.

Vlada bo vedno skrbela, da olajša v kolikor je mogoče žrtve, ki jih mora občina nositi.

Nemško nadaljuje, je govornik izrekel željo, naj bi župan postopal z enako pravičnostjo tudi napram narodni in politični manjšini.

„Izražujoč željo, da naj bode Vaše delovanje blagoslovljeno in uspešno polno v korist Vašim meščanom, povabljam Vas zdaj velečastni gospod župan opraviti v moje roke predpisano prisego.“

Okrajni glavar Haas je prečital odlok, s katerim je cesar županovo izvolitev potrdil, nakar je župan glasno na izust govoril prisežno formulo ter akt podpisal, nato pa je imel sledeči govor:

Preblagorodni gospod deželni predsednik!

V petič polagam po volji svojih someščanov in po milosti Njegovega Veličanstva presvetlega cesarja slovesno prisego kot župan ljubljanski. Kakor vedno doslej v enakih prilikah, spominjam se tudi danes hvalnega srca milosti cesarjeve ter Vas prosim, da sporočite mojo najvdačnejšo zahvalo pred vnožje Najvišjega prestola.

Sprejmite pa tudi Vi, preblagorodni gospod, zahvalo na dobrotljivosti, s katero ste mojo izvolitev v Najvišje potrdilo predložiti blagovolili in pa na obavljanju današnjega slovesnega čina.

Način obavljanja tega slovesnega čina dokazuje pač mogočnost zakonov, po katerih se ima ravnati ves državni ustroj; dokazuje pa tudi, kakšno važnost se pripisuje samoupravi, ki ima izvor v suverenosti naroda. Zato pa naj mi bode o tej slovesni priliki dovoljeno pripomniti, da se vzpostavlja najboljša vez med narodi in državno upravo, ako le-ta ve ceniti važnost samouprave in jaz pričakujem, da bode zaradi tega cesarska vlada vedno vedela spoštovati prerogative samouprave. Jaz od svoje strani pa zagotavljam, da se potrudim ohraniti dobro razmerje med mestno in državno upravo, kateri ste itak poklicani podpirati druga drugo.

Gospoda moja! Velike so bile naloge, ki so čakale občinskega sveta po letu 1895. In pri vsakem svojem ustoličenju imel sem priliko razviti program o stvarih, ki so čakale zasnute in rešitve v bodočem troletju. Prevzemajoč vnovič vodstvo občinske uprave, vedel sem vselej, da me čaka obilo dela in truda, ako hočem izvesti vse ono, kar sem v soglasju z občinskim svetom zasnoval. In res, ako se oziram nazaj, morem z velikim zadovoljstvom reči, da se je izvršilo vse, kar je bilo sprejetega v delalni program.

Danes sem zato, gospoda moja, v izjemnem in — naj pristavim takoj — tudi v prijetnem položaju. Ni mi namreč treba razvijati novega delavnega programa, kajti delo za prereditve in modernizovanje Ljubljane je po večini dovršeno; v kolikor pa še dovršeno, ni, čaka rešitve zato, ker je odvisna od denarnih sredstev, katera ima dovoliti deželni zbor. Mestna uprava bode se torej v prihodnjem troletju gibala že bolj v navadnih mejah, v katerih pa je županu stališče jako olajšano, ker ga pri njegovem poslovanju deloma nadomešča, deloma podpira inteligentno in svojih dolžnosti v polni meri zavdajoče se magistratno uradništvo.

Pač se bode v bodočem troletju zidala trdnica in dve ljudsko-šolski poslopji, regulovala obrežja vsled osuševanja barja, preurejal južni kolodvor; toda vse to so že sklenjene in dognane stvari ter bode imel občinski svet po odobritvi deželnega zbora skrbeti le za najetje potrebnih posojil.

Nerešeno je le še vprašanje glede ustanovitve državne obrtne šole v Ljubljani in glede sezidave poslopja zanjo; vendar se to vprašanje po zagotovilih, katera sem za časa zadnjega državnobzorskega zasedanja prejel na merodajnih mestih, utegne še tekom letošnjega leta ugodno rešiti.

Poslopje za višjo deklisko šolo se bliža dovršitvi; te dni pa se razpiše stavba novega šentjakobskega župnišča. Glede prvega je pripomniti, da bode sedaj omogočeno izobrazbo slovenske ženske mladine potom liceja, ki je po ravnokar došlih poročilih od c. kr. učnega ministrstva odobren, povzdigniti še na višje stališče; glede drugega pa, da se ustreza s tem že davno gojeni želji prebivalcev šentjakobskega okraja in odpravi ena glavnih prometnih ovir v našem mestu.

Ako pa mestne uprave v bodoče ne čaka več toliko intenzivnega in napornega dela, ko doslej, s tem vendar še ni rečeno, da ji bode mogoče pustiti stvarjem popolnoma svoj tek. Stagnacija, gospoda moja, pomenja gnjilobo; nedelavnost pa v sedanji dobi splošnega hotenja in vrvenja nazadovanje. Zato, dokler bom jaz na čelu občinske uprave in dokler me ne zapuste moči, takega stanja stvari ne pričakujem.

Predvsem se bodem trudil za povzdigo tujskega prometa. Saj je res, da se je že v zadnjih treh letih prav izdatno povzdignil; toda glede na množico privlačnih točk naše domovine in glede na krajno in tudi ugodno lego našega mesta je to še vse premalo. Zato bodem s primernimi predlogi skrbel, da se privabi mednarodni turistiški tok k nam. Eden prvih takih predlogov bode, naprava primerne občila na grad — to najlepšo razgledno točko naše bliž-

nje okolice. Pa tudi gradu samega — pa naj bi zaradi tega od materialistično navdahnjenih ljudi še tako strupene puščice letele vame — ne pozabim in upanje imam, da najdem pri merodajnih faktorjih umevanja in podpore za izvedbo programa, kateri je glede tega slikovito nad našim mestom ležečega poslopja načelno odobrili občinski svet.

Moja in Vas vseh skrb bode pa, gospoda moja! morala biti, da priborimo slovenskemu narodu najvišji učni zavod. Šele takrat, kadar postane Ljubljana središče znanstvenemu življenju slovenskega naroda, kar more postati le, če bode sedež vseučilišne, bode ime njeno — ki je vsakemu Slovencu tako mило in drago — zaslovelo tudi pri ostalih kulturnih narodih. Slava njena bode pa tudi slava našega rodu, ki je — dasi pastrik med narodi te države — dal človeštvu že doslej tako veliko število učenih mož.

Častiti gospodje tovariši! Čaka jo nas pa tudi še druge važne naloge. Pač je občinski svet le upravno telo in nima zakonodajne pravice. V rešitev socialnih vprašanj torej ne more odločilno posezati. Vendar zato ne smejo vrata občinske posvetovalnice biti zaprta socialnim vprašanjem in potrebam. Sicer se jim občinski svet tudi doslej ni izogibal. Dokaz temu je brezplačni pouk na ljudskih šolah in pa izdatno podpiranje šolskih otrok ubožnih staršev; dokaz temu je njegova skrb za ubožce sploh. — Sprejetjem predloga glede zidanja mestnih delavskih hiš, pa je storil v tej smeri važen korak dalje, katerega bode brez dvojbe v teku časa sledili še drugi.

Da se pri tem ne bode pozabilo na mestne uslužbenke, je umljivo samo po sebi. Zato se pa sme tudi pričakovati, da bode le-ti zvesto in vestno ter nepristopni kakršnimkoli vnanjim vplivom vršili svojo dolžnost tako, da se ohrani mestni upravi oni dobri sloves, ki si ga je v poslednjih letih po vsej pravici pridobila.

Častiti gospodje tovariši! Ni ga med Vami, ob kogar bi bili valovi politične strasti butali s tako silo, ko ob mene. Ljudje, katerim je sedanja mestna uprava prenapredna, združujejo se z ljudmi, katerim je prenarodna, k skupnemu boju proti meni, ki trdno in neomajano stojim za eno in drugo. Ni je nelepsti, katere bi mi že ne bili očitali. — Nas pa vse to ni premočilo; dokazali ste mi marveč morebiti ravno zaradi tega z zopetno soglasno izvolitvijo svoje zaupanje.

Hvala Vam na tem! Oprt na to Vaše zaupanje vodil bodem mestno upravo tudi nadalje po poti napredka v slovensko-narodnem duhu. Ni odveč, gospoda moja! ako to posebej poudarjam. Dandanes, ko je prodrlo prepričanje, da je narodno vprašanje eminentno socialno vprašanje in ko nam naša sosedna mesta dokazujejo, ter pogled po svetu jasno slika, da ni prostora več za mehko sentimentálnost, izginjati mora tudi iz naših vrst vsaka narodna mláčnost in neumestna obzirnost. To pa nikakor ne izključuje pravičnosti do drugorodcev, od katerih smemo in moramo seveda zahtevati, da se vzdrže med nami vsega, kar bi zamoglo žaliti naše narodno čuvstvenost.

H koncu mi, gospoda moja! nalaga dolžnost, pa tudi notranji nagon, da se spomnim našega viteškega vladarja. Prihodnje leto bode praznovan slavnost, kakršnih le malo pozna zgodovina. Sivolas, a po krutih udarcih usode nesključeni, v skrbi za svoje podanike ne onemogli starček praznovan bode vladarsko šestdesetletnico. Tudi bela Ljubljana, ki se ima v obilej meri Njemu zahvaliti za svoje preropenje in slovenski narod, ki je ravno za časa njegovega vladanja s tako obrovskimi koraki duševno in gmotno napredoval, praznovala jo bosta z Njim vred. Pripravljene imam za to proslavo nasvete, ki bodo v čast Ljubljani in Slovanstvu, ki bodo pa obenem odgovarjali plemeniti intencijam viteškega našega cesarja Franca Jožefa I., kateremu vzklíkamo iz globine sre slava! slava! slava!

Potem so sledile poklonitve novemu županu. V imenu občinskih svetnikov je čestital podžupan dr. vit. Bleiweis, v imenu magistratnih uradnikov ravnatelj Vončina, v imenu kuratorja višje dekliske šole podžupan dr. vit. Bleiweis (ker je bil načelnik odsoten), v imenu mestnih ljudskih šol vodja Gabršek, v imenu mestnih župnikov uradov trnovski župnik Iv. Vrhovnik, v imenu direktorja mestnega učitniškega zakupa podravnatelj Jos. Lavrenčič, v imenu mestne hranilnice ravnatelj Fr. Kollmann, v imenu okrajnih načelnikov in oskrbnikov ubogih Röger, v imenu ustanove meščanske imovine ravnatelj Raktelj, v imenu prostovoljnega gasilnega društva načelnik Stricel, v imenu novoustanovljenega prosvetnega in polit. društva za Krakovo-Trnovo Anton Trstenjak, v imenu „Naše Zveze“ svetnik Duffé, v imenu slov. visoko-

šolstva jur. Kandare, v imenu „Slov. planinskega društva“ dr. Tomiňsek.

Vsem gratulantom je župan odgovarjal, zahvaljujoč jih za dosedanje sodelovanje in obetajoč jim tudi v zanaprej popolno naklonjenost svojo in občinskega sveta, ker hočeta župan in občinski svet tudi v bodoče delovati v blagor mestnih zavodov, korporacij in društev. Izmed vseh čestitk je bila najganjlivejša župnika Iv. Vrhovnika. Naglašal je, da je prisega sveta stvar, stvar verstva, zato je tudi današnji dan za Trnovo cerkvena slavnost ter plapols s stolpa slov. trobojnice. Župan je v svoji zahvali rekel glede ostalih župnikov, ki niso prišli blizu: „Oče odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.“

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. avgusta.

— **Bakljada in serenada na čast županu Hribarju.** Povodom današnje slovesne instalacije župana Ivana Hribarja je bila snoči po mestu bakljada in serenada pred županovim stanovanjem v Gosposkih ulicah. Oboje se je izvršilo kot najbolj imponantno. Sprevod je otvorila Društvena godba. V njem so bile požarne brambe iz Ljubljane, Spodnje Šiške in Viča, ljubljanski Sokol z zastavo, šišenski Sokol, zidarsko in tesarsko društvo z zastavo ter pevci v Ljubljani v „Zvezi“ stoječih slovenskih pevskih društev razen „Ljubljane“ seveda. Splošno pozornost je vzbujalo zidarsko in tesarsko društvo po slikoviti noši ter po korenjaških članih, pa tudi izvenljubljanska društva, ki so se domalega polnoštevilno udeležila bakljade in serenade ter s tem pokazala, kako spoštujejo ljubljanskega župana. Pogled na sprevod je bil čaroben; bilo je v njem 500 lampijonov, belih in rdečih. Sokolske čete so imele po vrsti ena bele, druga rdeče lampijone. Sprevod je šel od Narodnega doma po Franc. Jožefovi cesti, Prešernovih ulicah, Sv. Petra cesti, čez Sentpetrski most, po Poljanah, čez Vodnikov. Mestni in Stari trg, Sv. Jakoba most, po Krakovskem nasipu, Cerkevskih ulicah, Emonski cesti, Cojzovi cesti, Bregu, na Turjaški trg. Tu se je sprevod ustavil. Okoli 120 pevcev „Zveze slovenskih pevskih društev“ je pod vodstvom „Zveznega“ pevovodja Beniška krasno zapelo „Morje adrijansko“, „Hercegovsko“ in „Slovanski brod“. Med drugo pesmijo se je šla pokloniti županu deputacija samih odličnih mož. V njej so bili zastopniki vseh 8. volilnih okrajev ljubljanskih in sicer so bili gg. posestnik Ivan Zajc in čevljar Franc Medic iz I. okraja, tapetnik Seber in posestnik Škulj iz II. okraja, posestnika Oblak in Trpinec iz III. okraja, posestniki Steiner, Repič in Bizavičar iz IV. okraja, gostilničar Zupančič in posestnik Kačar iz V. okraja, železničar Rupar in poslovodja Petrič iz VI. okraja, posestnika Češnovar in Vidmar iz VII. okraja in žel. uradnika Mlakar in Kavčič iz VIII. okraja. Deputacijo je predstavil dr. Oražen, ki je v svojem nagovoru tolmačil čutila ljubljanskega prebivalstva povodom zopetne županove instalacije. Govornik je rekel, da, čim je prišla brojavna vest, da je župan potrjen, se je razveselila vsa Ljubljana, ne le ker so se izjavile nakane nasprotnikov, nego od veselja, da ji zopet načeluje marljivi in zaslužni dosedanji župan. V znak tega se je prišla pokloniti ta deputacija in častitaj. Vero je ljubljansko prebivalstvo imelo vedno v župana. To je pokazala volilna borba. Danes mu prinaša v dar tudi svojo ljubezen. V vseh bridkih urah in težkih bojih, ki ga morda še čakajo, računa lahko na vero in ljubezen svojih someščanov. Župan se je pristočno zahvalil za laskave besede in obljubil vedno delovati in prid Ljubljane in njenega prebivalstva. Po odpeti drugi pesmi je g. župan skozi okno nagovoril tisoče in tisoče občinstva broječo množico sledeče: Častiti someščani! Ginjen sem nad izrazi vašega spoštovanja in ljubezni do mene in ne vem, kako bi se vam dostojno zahvalil za vašo prijaznost. To pač ne velja moji osebi, ampak Ljubljani, kateri sem za prihodnje triletnje potrjen za načelnika. To slavljenje velja načelom, ki sem jih zastopal doslej in ki jih bom z isto gorečnostjo tudi v prihodnje. Prosim vas, bodite mi v podporo pri tem mojem delovanju v korist, blagor in čast naše bele Ljubljane in vse slovenske domovine. V to ime zakličem: Živela bela Ljubljana, živila slovenska naša domovina! Iz tisoč in tisoč grl je zaorilo: „Živila Ljubljana, živel naš župan Hribar!“ Ko so pevci odpeli zadnjo pesem, ponavljale so se najpristronejšje ovacije županu. Sprevod je šel nato po Gosposkih ulicah, Wolfvih ulicah, na Miklošičevo cesto, v Sodnijske ulice, po Marije Terezije cesti in Bleiweisovi cesti v „Narodni Dom.“ Povsod je bil živ zid na obeh straneh in stražniki

so imeli na mnogih krajih veliko opravi, da so vzdržali red po sprevodu je bil v „Narodnem domu“ prijateljski sestanek. Do zadnjega prostora je bil obširen vrt nabit in mnogo občinstva je moralo oditi, ker ni dobilo prostora. Ko je prišel župan Hribar, zaigrala je godba Hribarjevo koračnico, občinstvo ga je pa navdušeno pozdravljalo. Do polnoči je ostalo občinstvo skupaj. Vrli pevci — pred vsem „Zvonasi“ — so peli navdušujoče slovenske in hrvatske pesmi, da se jim je kar najburnejše ploskalo. Uprav pevci so povzdignili splošno razpoloženje. — Ljubljanski grad je migljajl snoči v nebroj luči in je bil pogled nanj zlasti iz okolice očarljiv.

— **Kje je disciplina?** Upravni odbor „Zveze slovenskih pevskih društev“ je sklenil, da se udeležijo snočnje bakljade in serenade vsa ljubljanska v „Zvezi“ stoječa pevstva društva, ter ta sklep tudi naznanil dotičnim društvom. Slavno pevsko društvo „Ljubljana“ pa ni čutilo dostojnosti, da bi se bilo pokorilo Zveznemu sklepu, ampak je samovoljno izostalo od bakljade in serenade. Vprašamo: Kje je tukaj disciplina? Pevsko društvo „Ljubljana“ je najbrž zato izostalo od bakljade in serenade, ker nosi njegova zastava trak, darovan od gospe županje Hribarjeve in ker se mora pripravljati, da bo zopet paradiralo pri kaki farovski slavnosti z zastavo, katero je kupila napredna požrtvovalnost, a jo je farško sleparstvo spravilo v klerikalne roke. Priponimo, da je ga. županja tudi kumica zastave pevškega društva „Ljubljane“.

— **Klerikalci** so se snoči vsi poskrili in nikjer ni bilo videti klerikalnih mas in klerikalnega ljudstva, ki reprezentira vso Ljubljano, kakor se tolikokrat bere v „Slovenca“. Pač pa so klerikalci najeli par oseb, ki naj bi motile sprevod in petje pred županovim stanovanjem. Ko se je sprevod pomikal proti Trnovskemu predmestju, čul se je z Grada močan pok od strela. S tem so hoteli klerikalci najbrž kakšno zmešnjavo napraviti med gasilci. Povemo jim, da ako bi 10 krat na Gradu ustrelili, bi nobeden gasilec iz vrste ne stopil, kajti — za pomirjenje svojih živcev — naj zvedo, da je bila v „Mestnem domu“ tako močna straža, kakor je to pri vseh slučajih. Njih poskus kake zmešnjave je bil torej že naprej ves izjalovljen.

— **Hujskaču „Slovenca“.** Iz gasilskih krogov nam je došel nastopni dopis: Hujskaču „Slovenca“ naj bo povedano na uho, da gasilci znajo misliti sami, da vedo, kaj delajo, in da k „Slovenca“ niso in ne bodo hodili po svete. Ob enem pa ga najljubnejše prosijo, naj jih pusti lepo v miru. Več ljubljanskih in okoliških gasilcev.

— **V službi kamarile.** Uredništvo „Agramer Zeitung“ je dalo intervjuati več državnih poslancev glede hrvaško-madžarskega razpora. Med drugimi poslanci je ujel poročevalec „Agr. Ztg.“ tudi dr. Šusteršiča: Ta mu je vedel prav malo povedati, a še to, kar je povedal, je samo dokaz, da stoji slovenska klerikalna klika v taboru kamarile. V ostalem pa je mož samo zabavljaj na Hrvate, da se niso združili s klerikalci, nego rajše ustanovili skupen klub s tistimi, ki so resnični in dejanski prijatelji Hrvatov in nositelji ideje o hrvaško-slovenski vzajemnosti, dočim so klerikalci vedno bili in so tudi še danes v službi one Slovanom sovražne kamarile, ki je kriva vsega trpljenja hrvaškega naroda.

— **Gostinčar** živi zdaj samo pod imenom delavski poslanec in se v svojem lističu „Naša moč“ hvali, da bi kmalu pljuča izmetal, koliko je že dosegel na Dunaju za svoje volilce. Seveda mu verjamejo to nezavedni in zavedeni kratkovidneži, dočim vsi razsodni ljudje vedo, da Gostinčar za svoj volilni okraj ni še storil ne za en vinar dobrega in tudi nikdar ne bo, ker nima pravi nobenih zmoglosti. Kaj mu mar volilci, da je le prišel do dnevnega desetaka!

— **Nedeljski počitek v notar-skih pisarnah.** „Slovenec“ in „Rdeči Prapor“ prinašata na naše pojasnilo glede nedeljskega počitka v notar-skih pisarnah odgovor, ki je naravnost nehoneten. Mi smo pojasnili, da **notarska zbornica** nima pravice dekretirati nedeljskega počitka, kakor tudi nima disciplinarnih sredstev, da bi notarje eventualno v to silila. **Ovdatniška zbornica** ima tako pravico in tudi taka sredstva, notarska pa ne. Dekretirati zamore nedeljski počitek v notarski zbornici le notarski kolegij in nihče drugi. A kaj pravita „Slovenec“ in „Rdeči Prapor“? Oba pravita: „Slov. Narod“ piše, da gg. **notarji** ne morejo dati nedeljskega počitka. Seveda je to zlagano, kajti mi smo le pisali, da **notarska zbornica** ne more vpeljati nedeljskega počitka, ob

sebi pa se razume, da gg. notarji vsak sam za svojo pisarno lahko vpeljejo kadar hočejo. Čemu to zavijanje? Čemu lažeta „Slovenec“ in „Rdeči prapor“? Kristoforus je bil dovolj močan, da je nesel Kristusa čez vodo, posnemovalec tega Kristoforusa pa je prešal, da bi mogel celo s tako ponižno stvarjo, kakor je „Slov. Narod“, poskušati svoje moči. Capito?

— **Ubogi Gostinčar.** V zadnjem času so pričeli klerikali sami norčevati se iz tega slavnatega poslanca, ki je samo marioneta v rokah dr. Šusteršiča in drugih klerikalnih velmož. Minoli teden so napravili katehet Oswald, župnik Gnezda in še nekaj drugih idrijskih klerikalnih kalinov izlet na Jelični vrh. Tu seveda so se do dobro opili in se potem tudi obnašali, kakor so ti gospodje navajeni. Ko so zapazili na cesti metlo, pričeli so vpiti: „Metla je že tu!“ „Kje je še poslanec Gostinčar?“ itd. Vidi se pač, kako sldijo klerikali sami o Gostinčarju. Ljudstvo pa tudi lahko prevede, koliko so mar klerikalcem ljudske koristi, da so postavili tega človeka za poslanca.

— **Peticijo za slov. vseučilišče in sploh slov. šole** sta odposlali občina Adlešiči in kmetijska podružnica v Adlešičih.

— **Umazana konkurenca.** „Narodna založba“ je ustanovljena in se je s Cankarjevo povestjo „Aleš iz Razora“ prav srečno vpeljala. V nekaterih dneh izide še druga publikacija „Narodne založbe“, Ivana Laha povest „Vaška kronika“. Vsa merodajna kritika se je jako pohvalno izrekla o „Narodni založbi“ in o njeni publikaciji. Seveda so se v zakotnih listih oglašili tudi tisti ljudje, ki skušajo vse opljuvati, kar se ustvari iz narodno-napredne stranke.

Nšli so se pa tudi ljudje, ki so šli korak dalje. Slučajno smo danes izvedeli, da se je ustanovila nova založna zadruga. To je čisto prav. Čim več založnikov, toliko bolje za pisatelje, toliko bolje za občinstvo in sploh za razvoj književnosti. Umazanost pa je, da si je ta nova zadruga izbrala tako ime, da mora občinstvo priti v zmo. „Narodna založba“ je edino ime te vrste na Slovenskem. Da bi pa mogli občinstvo spravljati v zmo, so možje, ki so ustanovili novo založno zadrugo, imenovali svoje dete „Slovensko založništvo“. Kdo, če ni v to posebno primoran, bo pazil na tako majhne razločke. „Narodna založba“ — „Slovensko založništvo“ — to bodo ljudje vedno zamenjavali. Menda se ne motimo, če sodimo, da so snovateli „Slovenskega založništva“ nalašč izbrali to ime, z namenom, da bi spravljali občinstvo v zmo. Tako trgovsko početje se imenuje nepoštena konkurenca — unlauter Wettbewerb. Vlada je svoj čas predložila že zakonski načrt zoper take čifutske zvijačnosti, a državni zbor ni prišel do tega, da bi ga bil rešil. Bomo videli, če bo sedišče registriralo to novo zadrugo s tem imenom. Ako se to zgodi, bomo o stvari že še izpregovorili.

— **Slovenski vsesokolski zlet v Domžalah.** Zveza slovenskih sokolskih društev priredi na Veliki Šmaren vsesokolski zlet v Domžalah. Ker so Domžale v narodnem oziru skrajno eksponiran kraj, ki zna pasti popolnoma v nemške roke, ako se prebivalstvo ne zbudi iz opasnega narodnega spanja, je pričakovati in želeli, da bo ta zlet ne samo zlet Sokolov v Domžalah ampak tudi tisočev slovenskega narodnega občinstva predvsem iz vseh krajev Gorenjske. Da mora biti Ljubljana za zgled pri mnogobrojnosti udeležbe, se razume samo ob sebi, saj ima Domžale kar pred nosom.

— **Slovenska zavednost in hrvatska zavednost.** Naša slovenska družba sv. Cirila in Metoda je dobila preteklo leto od družbinah užigalic 3000 K. Hrvatska družba sv. Cirila in Metoda za Istro je pa imela od svojih družbinah užigalic letošnjega pol leta 9012 K čistega dobička, kar znaša približno 50 K na dan. Zakaj bi se pri nas ne mogli dohodki družbinah užigalic podvojiti in potrojiti, če bi se pri prostemu narododopovedalo, da bi rabil izključno slovenske užigalice in ne izdelkov prid raznim židovskim tujim tverkam! Tudi s tem bi naš narod stopil na višje mesto zavednosti!

— **Glavni zbor štajerske narodne stranke** se vrši vsled sklepa izvrševalnega odbora meseca oktobra. Vrše se že priprave in podrobno delo, da bo mogoče poročati na zborovanju o lepih uspehih. Letošnji glavni zbor bo presegel lanskega.

— **Dr. Benkovič farba svet.** V „Slovenca“ pošilja grozopolne novice, kako je od vseh strani obdan od sovražnikov, ki ga hočejo ubiti — strah in groza! Tak katoličan, pa tak strah pred smrtjo! Dobiva baje grozilna pisma, v katerih se mu piše,

da ne bo dolgo „zemlje tlačil“, in bogve kaj vse. In vseh teh strašnih groženj je baje kriv „Narodni List“. Mi pa pravimo, da dr. Benkovič nerasno farba slovensko javnost!

— **Hrabroslav Žmave — pomemčevalec.** Hrabroslav Žmave je bil Slovenec, dokler se je šolal, kajti toliko časa je užival slovenske podpore. Mož se je pa zdaj ugneznil v Gradcu in je menda ravnatelj posojilnice, pa je pokazal rožičke. Ustanovil je z drugimi nemškutarji nemškutarsko posojilnico v Oplotnici na Spodnjem Štajerskem. Namen te posojilnice je oškodovati v dotični občini izvrstno poslujočo slovensko posojilnico. Tako pospešuje Hrabroslav Žmave, ki sta ga slovenski denar in slovenska pomoč pripravila do kruha, nemško moč Gradca v slovenskem delu štajerske dežele. Žmave nastopa kot izvrševalec pomembujočih načrtov deželnega odbora štajerskega v zvezi z nemškutarji po raznih krajih Spodnje Štajerske, da ustanovi konkurenčne denarne zavode nasproti slovenskim zavodom. Proti Žmavcu in njegovemu delovanju treba nastopiti z vso odločenostjo.

— **Dve novi posojilnici na Štajerskem.** Po prizadevanju narodnjakov in Dramljah se je ustanovila posojilnica-rajfajznovka. Zavod je v rokah vrlih naprednih mož. — Istotako se je v Mali nedelji pri Ljutomeru ustanovila pod okriljem celjske „Zadružne zveze“ posojilnica-rajfajznovka. V kratkem začne poslovati. Župnik je hotel ustanoviti politično protiposojilnico, pa se mu je stvar ponesrečila. Kmetje, ki so mu prvičkrat šli na limanice zahrbtnega postopanja, so spoznali, kaka neumnost bi to bila.

— **„V imenu Njegovega Velikanstva — doli trobojnice!“** Z Malega Lošinja pišejo zagrebškemu „Pokretu“: „Naši Betinjani, člani „Hrvaškega Sokola“ v Betini, ki so zaposleni v ladjedelnicah, nosijo navčno čez prsi trobojnico z napisom „Hrvaški Sokol Betina.“ Nekega dne ustavijo na cesti stražniki dva izmed teh Sokolov in jima zapovedo, da jim sledita. Mladeniča sta se hotela sprva upirati, a ko sta videla, da vse nič ne pomaga, sta šla. Ko so ju privedli v ekspozituro, so zaprli za njima vrata. Vprašajo za njuni imeni. Sokola vprašata, kaj sta zakrivila, in se upirata zaslisevanju. Stražniki so telefonično poklicali orožnike. V prisotnosti teh se je začelo zaslisevanje, iz katerega je sledilo, da sta mladeniča kriva, ker nosita trobojnico na prsih. Stražniki so razsodili, da se morata trakova odstraniti in ker Sokola tega nista hotela, pokaže eden izmed stražnik s prstom na kraljevo sliko rekoč: „V ime Njegovega Velikanstva — doli trobojnico!“ Drugi pretorijaneec pa svojeručno izvrši razsodbo in strga mladeničema trobojnico s prsi. S tem je bila razprava končana.“

— **Odvet postni debit „Reškemu Novemu listu.“** Prejšnji reški „Novi list“ je hotela avstrijska vlada zatreti s tem, da mu je odvzela postni debit za dežele zastopane v državnem zboru na Dunaju. List je moral vsled tega prenehati, saj je večina njegovih naročnikov v tostranski državni polovici. Osnovel se je nov list pod imenom „Reški Novi list.“ Dasi ni pregrešil nič takega, mu je zdaj avstrijska vlada istotako odvzela postni debit v onem obsegu kot pri „Novem listu.“ Iz tega se vidi, koliko imajo Hrvatje pričakovati od Avstrije. Čuje se, da hoče dunajska vlada vzeti postni debit tudi drugim resolucijonaškim listom, zlasti pa zagrebškemu „Pokretu“.

— **Promocija.** Za magistra farmacije je bil promoviran na graškem vseučilišču g. Gvidon Bakarčič iz Postojne.

— **Od državne železnice.** Strojni komisar pri beljaškem ravnateljstvu Miroslav Sutnar je premeščen k praškemu ravnateljstvu.

— **Nova finančna inspektorata za Koroško** sta se ustanovila s sedežem v Celovcu in Beljaku.

— **Slovenska pesem in Angleži.** Pod naslovom „Skrivnosti Avstrije“ prinaša angleški časnik „P. T. O.“ daljšo vrsto člankov, ki so potopisni spomini angleških časnikarjev z njih potovanja po Avstriji. Iz te serije hočemo navesti le odlomek, ki zadeva vtise, ki so jih dobili časnikarji na Kranjskem. Seveda je članek popolnoma umljiv le v celoti z vsemi članki. Odlomek se glasi: „Naj človek v Avstriji krene kamorkoli hoče, povsod naleti na kako skrivnost. Hipoma se mu dozdeva, da jo ume, da bo razvozljaj zagonetko; a to le hipoma. Tako se mi je zgodilo na Bledu, ko sem poslušal slovensko glasbo. Že sem mislil, da se mi je razodela. Dozdevalo se mi je, da slišim ono strast obupnosti, sedaj divje se roga-jočo, le nekako namigavanje, sedaj zopet zasmehujočo — izgubljaajočo se v neumljivem smehu, kar nahajamo pri vseh slavnihih ruskih pisateljih, osobito pri humoristih. Dozdevalo se mi je, da hoče slovenski jezik pre-

krasno toda zajedno otožno pokazati in mi razkriti neizrekljivo skrivnost, skrivnost trpljenja stoletij, katere skrivnost je bila prenešana iz ruskih step v doline in gore Kranjske. A čudovita glasba je v istem trenutku obdala to skrivnost zopet z novim zagrinjalom, — razkrila je pa ni.“

— **Zvezda** je drevo, za kateri zavidajo ljubljano lahko marsikatero mesto, žal, da je v zadnjih letih precej zapuščen. Prav zadnji čas so si različni ljudje izbrali „Zvezdo“ za obedovalnico. No, od dela utrjen človek obedeje rad v hladu in zato bi čisto nič ne rekli, če bi taki ljudje obedovali v stranskih dreveredih Zvezde. Ali to vender ni prav, da se zbirajo ravno v glavnem drevo-redu in da tam razmetavajo kosti in ostanke jedi, da je vse ponesnaženo. Dama z dolgimi krili mora biti jako previdna, da se njena obleka ne ponesnaži. Zadnje dni so si tudi beraičice, ki dobivajo na porti nunskega samostana neke smrdljive pomije, izbrale Zvezdo za svoje debate. Včeraj so se te babnice pretepele po pzevdi kar se je dalo in so z dobljenimi pomijami vse ponesnažile. Nune mislijo, da z razdeljevanjem pomij opravljajo dela krščanskega usmiljenja. Dobro. A kje je rečeno, da morajo te pomije razdeljevati na javni cesti? Naj jih razdeljujejo na stopnišču pred porto, saj je tam dovolj prostora, ali pa na dvorišču, saj je vhod tik porte. Snažnost in čednost je prva stvar v mestu. V Ljubljani moramo gledati, da ostane mesto „kakor bi bilo iz skatljice vzeto“ in zlasti moramo paziti na javna šetališča in na ulice, ki so naš ponos in ki slove daleč po svetu.

— **Jutri na Rožnik** k „Slavčevi“ popoldanski veselici, ki se prične ob 4. uri. Vsakemu je gotovo še v spominu lauska veselica istotam, ki je nudila sl. občinstvu obilo zabave. Istotako bo de letos vse potrebno preskrbljeno, da prežije občinstvo na priljubljenem Rožniku v svezem zraku nekaj veselih popoldanskih ur.

— **Zaveza učiteljskih društev.** Podpisani pozivlja v imenu kraljevnega odbora, da se blagovito javiti vsak udeleženec glavne skupščine „Zaveze avstr. jugosl. učit. društev“ v Radovljici radi prenočišča in skupnega obeda podpisane do 15. avgusta. Kraljeve razmere zahtevajo to. Ivan Šega.

— **Simon Gregorčičovo javno knjižnico in čitalnico** v Vegovih ulicah št. 2 je obiskovalo tekom preteklega tedna, t. j. od 27. julija do 2. avgusta skupno 569 čitateljev. Povprečni obisk je tedaj znašal po 81 oseb na dan.

— **Angleški časniki** prinašajo poročila angleških časnikarjev, ki so bili meseca junija tudi na Kranjskem. V teh poročilih se jako laskavo izražajo o vsem, kar so videli in slišali na Kranjskem. The-West Middlesex Advertiser and Chelsea Mail piše: „Potovali smo od Trsta po novi državni alpski železniški progi, ki je priča čudapolne inženerske spretnosti. Ta proga pa je tudi velikanske važnosti za srednjeevropski promet, zakaj ona jako skrajša daljavo od Severnega morja do Adrije. Iz Trsta smo dospeli v 3 urah v Bohinjsko Bistrico v lepo napredujoči Kranjski, deželi jezer, slapov, krasnih podzemskih jam, lepih planin, ki nudijo potniku prizore, ki jih niti Švica ne prekosi, dasi morajo v Švici letoviščarji plačevati visoke zdravniške takse. A Kranjska ne zasluži hvale edino zaradi svojih prirodnih krasot. Njeno slovensko prebivalstvo je milo in dobrostorno; pozdravljalo nas je povsod z vso pozornostjo in največjo radostjo, ki pa ni bila umetna, ampak resnična in nad vse odkritosrčna. Dospelvi v Bohinj, smo se odpeljali v hotel „Sv. Janez“, ki stoji ob lepem romantičnem bohinjskem jezeru. — Po polurni vožnji smo dospeli iz Bohinjske Bistrice na Bled, kjer smo videli zopet drugo čarobno jezero, ki nas je spominjalo jezera Lago di Como, a ima vrhutega mnogo večji horizont, katerega obrobajo veličastne Karavanke. Sredi jezera pa je romantičen otoček, znan po stolpu, v katerem je zvonec, ki uresniči vsako željo, ki jo človek ima ob času, ko pozvoni. V hotelu „Louisenbad“ smo prebili radostno noč ter sklenili mnogo prijateljstva. Tu smo imeli priliko slišati enega najfinejših zborov Evrope, „Glasbeno Matico“ iz Ljubljane, ki šteje do 150 vrlo izvežbanih glasov. Pod vodstvom koncertnega mojstra M. Hubada so nam zapeli sladke slovenske napeve in narodne pesmi s tako dovršenostjo in milobo, ki je vredna največje pohvale.“

— **Semenj na Vel. Lokl** spada gotovo med največje na Dolenjskem. Dne 25. pret. mes. so naložili do 30 vagonov goveje živine in drobnice, predlanski na isti dan pa celo 48. Koliko glav se pa odpelje po krajini in državni cesti. Gospod Alojzij Šlajpah, posestnik in gostinčar na Vel. Lokl, je prodal par bikov za 1600 K, eden dve in drugi 3 leta star. Gotovo lepa vsota, a tudi znak napredka v

temeniški dolini, ki se je še vsikdar ponašala z rejo goveje živine. Med znamenite sejne spada tudi oni v St. Lovrencu, dne 10. avgusta.

— **Z Notranjskega** se nam piše: V Grahovem pri Cerkljici pase svoje ovce in kostrune božji črednik Rajakovič. Ta božji namestnik je v svoji propovedi dne 12. maja t. l. rekel med drugimi lepimi besedami, zadevajočimi prihodnje volitve v državni zbor, tudi tole: „Ljubi poslušalci! prihodnji terek bodo volitve poslanca za državni zbor. Tak poslanec ima na Dunaju velik vpliv. Tam se delajo postavne. Nam hočejo liberalci vreči Boga in sv. križ iz šole in razveljaviti poroko. Ne bom vam o tem dalje govoril. Na eni strani imate Jezusa Kristusa, na drugi pa Antikrista. Zdjaj pa volite, kakor hočete, toda glejte, da rešite svoje duše večnega pogubljenja. Ne bojim se zaradi svojih besed nikogar, če pridem tudi v Slovenski Narod. Amen!“ Ali je poslanec Gostinčar novi Jezus Kristus? Prijazno prosimo notranjski zavedni liberalni volilci gospoda državnega poslanca, župana Hribarja, da predstavi Gostinčarja kot takšnega državnega zbornici.

— **Nesreča na železnici.** Med Kresnicami in Litijo se je zgodila predvčer. strašna nesreča. Na progi je delalo več delavcev, ki so se izognili tovrstnemu vaku, pri tem je pa prišla prazna lokomotiva med nje ter dva na mestu usmrtila, dočim sta dva hudo ranjena. Podrobnosti slede.

— **O legarju v postojnskem Okraju** se poroča nemškim listom, da je bolnišnica v Postojni prenapolnjena, tako da mora večina bolnikov ležati doma, kjer o strogem izoliranju ni govora, vsled česar se je bati, da se epidemija še bolj razširi.

— **Delavsko bralno društvo v Idriji** je priredilo minolo nedeljo na vrtu g. Frana Grudna koncert, ki je v vsakem oziru najlepše uspel. Izbrani spored koncerta je privabil toliko narodnega občinstva, da je bil prostorni vrt do zadnjega kotička zaseden. Moški kakor mešani zbor je prednašal posamezne pevske točke pod spretnim vodstvom pevovodje Z. Prelova najdovršenejše, ravno tako je „Struna“ častno izpolnila svojo nalogo. Občinstvo je z zanimanjem sledilo sporedu in vsako točko burno odobraval. Pa so bile tudi na sporedu točke, ki se ne čujejo mnogokrat in ki jih zamorejo proizvajati pač le tako dobro izšolani zbori, kakor je zbor delavskega bralnega društva. Omenjamo le krasne „Sribske narodne pesmi“, „Istrsko himno“, „Naše gore“ i. dr. Na lepem uspehu moremo pevskim zborom in „Struni“ le iskreno čestitati in želimo, da imamo priliko v kratkem prisostvovati lepemu koncertu.

— **Klerikalno-politična posojilnica v Celju.** Piše se nam: Najživahnejši agent nove naše klerikalno-politične posojilnice je celjski vikar Gorišek. Ta mož mora že imeti posebne vzroke, da se vkljub temu, da ni odbornik novemu političnemu institutu, tolikanj tvega in žrtvuje zanj! Tudi najnovejši naš „mučnik“, nervozni dr. Ivan Benkovič, je strašil te dni po Celju. Mar-li tudi on kumuje novemu podjetju? Kaj pa bode potlej temu porekel najnoveše naše posojilnice pravni konzulent „in spe!“

— **Odbor akad. ferijalnega društva „Sava“** naznanja, da se vrši redni občni zbor v torek, dne 6. avgusta t. l., ob 8. uri zvečer v restavracijskih prostorih „Narodnega doma“. Dnevni red po § 62. Ker pridejo važne društvene zadeve na razgovor, je želeli, da se vsi člani udeležijo zborovanja. Posebno so vabljeni p. n. gg. starejšine.

— **Samomer.** Sodni pristav v Postojni gospod Milan Dolenc si je danes ponoči prerezal vrat. Našli so ga davi mrtvega. Pokojnik je bil vesten uradnik in blaga duša ter obče priljubljen. O vzroku smrti še ni nič znano. Milan Dolenc, (sin umirovljenega sodnega tajnika, bivšega dež. poslanca in uglednega pisatelja g. dr. Hinka Dolenca) je dosegel starost 35 let. Predno je prišel v Postojno, je služboval v Žužembergu. V Ljubljani ima pokojnik nebroj prijateljev, ki jih je vest o njegovi nenavadni smrti globoko pretresla. V obče veselega značaja je bil pokojnik zadnje dni nenavado slabovoljen. Čuje se tudi, da je tožil o glavobolu iz česar se sklepa, da je obolel na duhu in si v tem stanju končal življenje.

— **Ministrski predsednik baron Beck** biva že nekaj dni na svojem gradu „Plevna“ pri Žalcu in so vsa poročila dunajskih listov o njegovih potovanjih kdo ve kje po svetu izmišljena. Na potu v Plevno pripetila se je njegovemu avtomobilu nezgoda in baron Beck je bil prisiljen s svojim spremstvom nekaj pota prehoditi v temni noči in pri najslabšem dežju. Kakor je slišati, odpotuje ministrski predsednik dne 5. avgusta v Bohinj.

— **Kinematograf Edison** na Dunajski cesti nasproti kavarni Evropa ima od danes do vštetega prihodnjega petka nov zanimiv pro-

gram in sicer vročerkvni upnik (komično), čudesne rože (krasna fantazija v barvah), rokoborba (posneto po naravi), ljubezen sužnje (drama v 9 slikah), nezgode tapetičarke (jako smešno). Obisk tega kinematografa je jako priporočljiv.

— **K umoru kočijažev v Trstu.** Karel Deltin, ki je bil na sumu, da je umoril oba kočijaža Praznika in Mohoroviča, je bil včeraj izpuščen na svobodo. Tudi brat Marij in Josipina Sila sta izpuščena na prosto.

— **Krščanski ljudje.** Piše se nam: V Pilštajnu pri Kozjem je bilo te dni proščenje. „Poleg navade stare“ so se fantje stepli. Preteпали so se, kar se je dalo in nekega fanta na pol ubili. Kot pristni klerikali so ga pustili brez pomoči d v a d n i l e ž a t i kraj vasi. Samo gledat so ga hodili, pa še toliko krščanskega usmiljenja niso imeli, da bi ga bili spravili pod kako streho, kaj se da bi bili poklicali zdravnika. Šele orožniški postajevojdja iz Kozjega g. Kristel je poskrbel, da s ranjenca spravili pod streho in poklicali zdravnika, ob enem je pa g. Kristel tudi aretoval pretepače in jih spravil pa pod drugo streho.

— **V Rogaske Slatino** je prišlo do 23. julija 2518 gostov.

— **Star samomorilec.** V Gradcu je skočil s 3 nadstopja 83letni magistrat pomožni sluga Gahovec ter se ubil. Zapustil je pismo, kjer pravi, da ga ravnatelj neprestano preganja in trpinči.

— **Otvoritev Pirnatove kočje na Javorniku.** Idrijska podružnica S. P. D. otvori v nedeljo dne 4. avgusta na slovesen način Pirnatovo kočjo vrh Javornika.

— **Novo slatino,** takozvani „Studentec sv. Trojice“ so otvorili predzadnjo nedeljo v Zgornjih Žerjavcih blizu Sv. Lenarta v Slovenskih Goricah. Slatina je last nemškutaja Schützta. Pri otvoritveni slavnosti je bilo vse nemško. To ne priporoča slatine za obisk Slovencev.

— **Strela je udarila** dne 30. m. m. v Vrhovec dobrniške fare. Pogorelo je 6 kozocev polnih žita. Požar je nastal ponoči in je bila za vas velika nevarnost, ker ni v bližini nikjer požarne brambe. Ljudje so letos prestrašeni, kakor menda še nikdar. Kadar je grmenje, posebno ponoči, pokažejo se tudi oguji. Ali bodo prišle posamezne občine do prepričanja, da so jim brizgalne neobhodno potrebne.

— **Namesto veuca** na krsto gosp. V. Rohrmann je daroval za Prešernovo kočjo na Stolu dr. Jos. Kušar v Kranju 20 K.

— **Dr. Henrik Benesch,** občinski in distriktni zdravnik v St. Lenartu v Slovenskih goricah, umrl je dne 31. julija t. l. v 62 letu svoje starosti. — Ranjki dr. Benesch je bil vođa slovenjgorijskih nemšurjev; bil je predstojnik krajne skupine nemškega „schulvereina“ ter načelnik kraj. skupini društva „Südmark“ v St. Lenartu. Mož je bil strasten sovražnik vsem aspiracijam nas Slovencev ter sploh eden najagilnejših kolovodij spodnještajerskega nemštva. To nemštvo zadobilo je z njegovo smrtjo dokaj občuten udarec.

— **Učiteljske in profesorske vesti.** V VIII. čin. razred so pomaknjeni sledeči profesorji: dr. Franc Kropivnik na II. dr. gimnaziji v Ljubljani, Mihael Markič na gimnaziji v Novem mestu, dr. Gregor Pečjak na II. dr. gimnaziji v Ljubljani, dr. Franc Perne na gimnaziji v Kranju, Anton Peterlin istotam, dr. Josip Pipenbacher na II. dr. gimnaziji v Ljubljani, dr. Josip Tominešek na I. dr. gimnaziji v Ljubljani, dr. Jak. Žmave istotam in Jakob Zupančič na državni realki v Gorici. — Sledeče učne moči na moških in ženskih učiteljskih so pomaknjeni v IX. čin. razred: na moškem učiteljsku v Mariboru vadični učitelj Gabrijel Majcen in Jakob Marin, na moškem učiteljsku v Ljubljani vadični učitelji Ivan Janežič, Josip Kostanjevec, Ivan Krulac in Anton Maier, na ženski pripravnici v Ljubljani vadične učiteljice Pavla pl. Renzenberg, Marija Schulz in Julijana Suppantšich (Zupančič) ter otroška vrtnarica Viljemina Josin, na moškem učiteljsku v Kopru vadični učitelj Josip Pich in učitelj glasbe Ivan Sokol, na ženski pripravnici v Gorici vadični učitelj: Josip Cusulin, Matevž Kanter, Ivan Mercina, Franc Sivec in Karel Travan, telovadni učitelj Josip Janovsky in vadični učiteljica Ema Toman.

— **Lep zgled rodoljubja** so dali maturantje gornjemestnega gimnazija v Zagrebu. Za družbo sv. Cirila in Metoda za Istro so nabrali 300 K.

— **Poskušen samomer.** V Trstu je spila 20letna Ana Lorusso precejšnjo množino karbolne kisline. Poklicani zdravnik ji ni mogel izprati želodca, zato je odredil, da so jo prepeljali v bolnišnico. Njeno stanje je jako opasno.

FERNET-BRANCA

tvrdke FRATELLI BRANCA v MILANU

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU

JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODOČNA GRENČICA NA SVETU!

Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v vsaki boljši delikatesni trgovini in v vsaki kavarni.

Proda se takoj dobro ohranjena

špecerijska oprava.

Naslov pove upravnništvo „Slov. Naroda“. 2630-2

Proda se

motocikel

tvrdke Puch s 4 HP.

Naslov pove upravnništvo „Slov. Naroda“. 2612-3

Prodajalna

ugodna za špecerijsko ali mešano blago, se v Ljubljani, Škofje ulice št. 15, takoj odda. 2626-2

Istotam je oprava za špecerijsko blago ceno naprodaj.

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novega skubljenega K 12—, belega, jako mehkega skubljenega K 18—, K 24—, snežno belega, mehkega, skubljenega K 30—, K 36—. Pošilja se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštnih stroškov.

Benedikt Sachsel, Lobes 35. pri Plznu na Češkem. 2164-6

Zaradi odpotovanja se za avgustov ev. novembrov termin odda v Predmestnih ulicah št. 10, II. nadstropje elegantno

balkonsko stanovanje

s štirimi sobami, kopalno, poselsko in prostorno predstavo z vsemi pritliklinami in vpeljano električno razsvetljavo.

Več ravnotam v pritličju desno ali v vinski kleti. 2271-9

58 milijonov

potnikov

se je poslužilo doslej legitimacijskih kart

zveze društev „Creditreform“ zaradi brezplačnih

poizvedb pri 505 poslovalnicah tuzemstva in inozemstva. 818-4

Zahtevajte prospekt št. 19 od društva „Creditreform“ v Gradcu, Haydngasse 10

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovnjah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovcu in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene. — Ilustrirani ceniki zastoj. 31

Pred nakupom

si oglejte velikansko

sukneno zalogo
R. Miklauca

v Ljubljani, Špitalske 31 ulice št. 5.

Ostanki pod ceno!

Občudovanje

vzbuja povsod novi

„Titania“ parni brzopralni stroj.

V tretjini prejšnjega časa se opere sedaj perilo bleščeče belo ob manjšem trganju. Vsak otrok lahko vrti stroj! Pranje je zabava! Perice sploh ni treba! Prihrani 75 odstotkov časa, mila in kuriva. Vsak stroj damo na poizkušnjo. Cene od K 54— naprej. Prospekti, lepaki, izpričevala zastoj. Zastopniki se iščejo.

Titania Werke, Wels št. 130, Gor. fystrijsko.

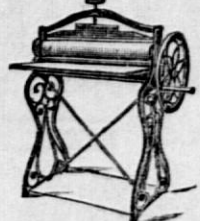
Specialna tvornica za parne pralne stroje, ovijalnike, brzopralnike za živinsko krmo, sejalne stroje in separatorje. Na tisoče jih je že v obratu.

Munge

povsem iz kovanega železa, z valjci iz trdega lesa.

Cene od K 40— do K 100—.

Petletno jamstvo.

Dobrakuharica

 je izšla **Minka Vašičeva** je izšla

v založništvu Lav. Schwentnerja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 strahov več nego 1300 receptov za pripravljane najokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjakega stališča, literarna kritika zaradi lepega lahkega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nenavadne opreme, in končno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige.

59 36

Patent

Katschek

Eternitov Škrilj

(Asbestov cementni škrilj).

Najboljše kritje sedanjosti, varno proti ognju, pišu ali nevihti, lahko, brez popravil in ceno. Zahtevajte vzorce in prospekte.

Glavno zastopstvo za južne dežele:

900-11

Portlandcementne tvornice deln. dr. Dovje, Trst.

Zaloga in zastopstvo v Rudolfovem: JOSIP KOŠIČEK

Vprašanja na založnika Teodorja Korna, krovca in kleparskega mojstra v Ljubljani, kjer se tudi izdelujejo strelovski, kleparski in krovski dela iz različnega blaga.

Ustanovljeno l. 1870

SEB. UNTERHUBER

Lastnik Fr. Benque

Tovarna cementa v Weissenbachu. — Tovarna cementnih izdelkov in umetnih kamnov. — Podjetje za betonske naprave in naprave vodnjakov.

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 73

nasproti topničarske vojašnice

1726-11

(telefon št. 273)

se priporoča v izvršitev vseh kamnoseških del iz umetnega kamena (v različnih imitacijah) kakor: posamezne dele za fasade, balkone, grobne spomenike itd. Stopnice po naročilu narejene z železnim sestavo, cementne cevi (rore) z vloženo žično pletenino za napravo vodotokov, vodovodov itd. itd. Plošče iz cementa (metalique) preproste in z različnimi vzorci za tlak po cerkvah, hišah, hodnikih, kuhinjah, trotoarjih itd. Prevzetje betonskih naprav in vodnjakov na podlagi posebnega patenta. — Portlandcement in romancement iz Weissenbacha. — Proračuni stroškov zastoj in poštne prosto.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

12-88

Podružnica v SPLJETU.

Stritarjeve ulice št. 2.

Podružnica v GELOVCU.

Delniška glavica K 2.000.000.

Rezervni fond K 200.000.

obrestuje vloge na knjižice in tekoči račun po 4 1/2% od dne vloge do dne vzdiga. — Sprejema zglasila za subskripcijo deležev snuje se „Hotelske družbe z omejeno zavezo Triglav“ po K 500—, 1000—, 5000— in 10.000.

Rentni davek plača banka sama.

Rentni davek plača banka sama.

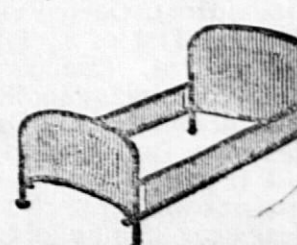
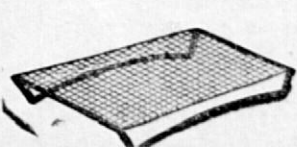
1885-8

Hutter & Schrantz deln. dr.

Dunaj, VI., Windmühlgasse 20.

OGRAJE, PLOTOVI K PARKOM ZA DIVJAČINO, BODEČA ŽICA, ŽIČASTI MODROCI, ŽELEZNE POSTELJE.

PRORAČUNI ZASTONJ.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

priporoča svoje

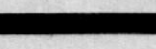
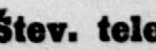
Specialiteta:

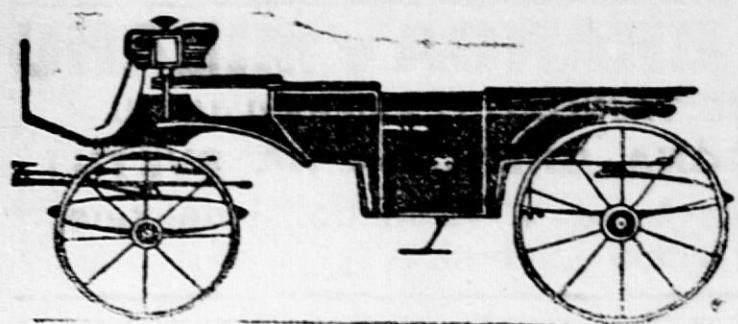
izborna pivo. črno pivo „Salvator“.

Zaloga v Spodnji Šiški. — Telefon št. 187.

1454-27

Pošiljajte na dom sprejema restavracije gosp. E. Kržišnik „Narodni dom“, Ljubljana. (Štev. telefona 82.)

Izdelovatelj vozov
FRANC VISJAN
Ljubljana, Rimska cesta št. 11
priporoča svojo bogato zalogo novih
in že rabljenih 134-31
VOZOV.

Poštne hranilnice št. 49.086.

Telefon št. 135.

Glavna posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna:

na Kongresnem trgu št. 15, Souvanova hiša v Ljubljani
sprejema in izplačuje hranilne vloge

obrestuje po 4½% od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka rentnega davka.

22 31

Uradne ure od 8. — 12. dopoldne in od 3. — 6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Komanditna družba

HUGON BURGER

tvornica za plinove peči

Dunaj, Getreidemarkt 10

Plinove peči

Plinovi kamini*

Plinovi štedilniki

Plinovi kuhalniki

Plinove kopalne peči

* Novost: plinovi trajnogrelci.

1634-4

Razglas.

Glasem odloka, oddelek 13, št. 894 z dne 21. julija 1907, namerava
vojno ministrstvo

obuvala in različne orožne predmete iz usnja
za c. in kr. vojno nabaviti pri malih obrtnikih.

Ponudbe so do 7. sept. vložiti pri trgovski in obrtniški zbornici.
Natančnejši pogoji se nahajajo v „Laibacher-Zeitung“ z dne 31. julija
(ali pa 1. avgusta) t. l. prijavljenemu popolnemu razglasu vojnega ministrstva,
kateri se vrhu tega pri vseh kornih intendancah, zalogah oblek (Monturdepot)
v Brnu, Budimpešti, Gradcu in na Dunaju (Kaiser-Ebersdorf), ter pri vseh
trgovskih in obrtniških zbornicah v pregled nahaja.

Gradec, dne 2. avgusta 1907.

C. in kr. intendantca 3. voja.

2559-1

1798 10

Urhnik
Kranjsko

IVAN OGRIN

oblastv. konces. zidarski mojster in stavbni podjetnik

Urhnik
Kranjsko

si dovoljujem naznanjati slavnemu občinstvu in vsem intereso-
vanim korporacijam, da sem povečal svoje stavbno podjetje
ter isto, vsem zahtevam odgovarjajoče, docela moderno opremil.

Prevzemam izdelavo načrtov in proračunov ter izvršitev zasebnih
in javnih poslopij, kakor stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih po-
slopij, cerkva, šol i. t. d. in vseh s temi v zvezi stojičih naprav
kakor napravo in ureditev cesta, kanalizacij i. t. d.

Vse zgradbe izvršim solidno po modernih načelih in
primeranih nizkih cenah.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

4-58 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž (Samo ob nedeljah in praznikih od 2. junija do 8. septembra.)

7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica, Trst d. ž., Trbiž, Beljak, Celovec.

7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga. (Samo od 1. junija.)

11-40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Celovec, Trbiž.

1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo, Kočevje.

7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.

10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Trbiž.

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, Kočevja.

8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Trbiža, Prage, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.

50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.

6-58 zjutraj. Osebn. vlak iz Trbiža, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.

8-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Rudolfovega.

11-15 predpoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Prage, Celovca, Beljaka, Gorice.

2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, Kočevja.

4-36 popoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.

6-50 popoldne. Osebn. vlak iz Jesenice, Prage, Celovca, Beljaka. (Samo od 1. junija.)

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.

2-05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.

10-50 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6-46 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.

10-59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

6-10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.

9-55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje-evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Največja zaloga navadnih do najfiniših
otroških vozičkov
in navadne do najfinišje

žime

M. Pakič
v Ljubljani.
Kazalnice naročnikom so
poštne s povzetkom.

J. KEBER

trgovina z manufakturnim
in perlinim blagom
— v Ljubljani —
na Starem trgu št. 9
priporoča

**vence in šopke
za neveste**
ter
nagrobne vence
po izredno nizkih cenah.

Potrebnice za krojače in šivilje.

G. ČADEŽ
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
priporoča 21

**klobuke
slamnike**

čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd.

Blago imam solidno, cene zmerne.
Postržem točno.

**Nova trgovina
s suknem, plat-
nenim in manu-
fakturnim blagom**

JOS. PETKOSIČ

Ljubljana
Stari trg št. 4.
Vzorci na zahtevanje!

Jos. Eberle
urar
trgovca z zlatarino
in srebrnino

na Mestnem trgu št. 13
filijalka:
na Mestnem trgu št. 17

priporoča svojo veliko zalogo prečiščenih
skupin ur iz prvih tovarov, budnik,
stenskih, salonskih in ur na
mizalo, briljantov, zlatnine
in srebrnine. Namizna oprava
iz kitajskega srebra.

Lastna delavnica za popra-
vila in vsa nova dela.

PATENTE

vseh dežela izposluje in izkorišča
M. GELBHAUS
inženir in zaprišedeni patentni posrednik na Dunaju
VII. Siebensterngasse 7, nasproti c. kr. patentnemu uradu.

Domača tiskarna.
Vsakdo svoj lastni tiskar:

Z mojim tiskalnim aparati s kavčukovimi črkami lahko vsakdo takoj
tiska: posetnice ali naslovne karte, avize, okrožnice, uradna povabila i. t. d.
Enkratna sestava omožuje na tisoče odtiskov. 1239-17

Cena z vsemi pritiskalnimi:

65 črk . . . K 1-;	140 črk . . . K 2-40;	354 črk . . . K 6-;
90 črk . . . K 1-40;	211 črk . . . K 4-;	468 črk . . . K 7-20;
120 črk . . . K 2-;	255 črk . . . K 4-80;	650 črk . . . K 10-;
	809 črk . . . K 12-;	

Za K 3- okusno izvršena gumasta štampilja do 4 vrst besedila,
neomejene stanovitnosti v elegantni kaseti z vedno trajnim barvalnikom.

J. Lewinson, tvornica za štampilje in livarnica gumastih črk.
Cenikizastoj. — Dunaj I/22 Adlergasse 12. Podružnica v Odesi na Raskem. — Zastopniki se iščejo.

Št. 1388. 4432-2

Razpis.

Na mestni višji realki v Idriji s pravico javnosti in reciprocitete se
razpisuje začetkom šolskega leta 1907/08

učno mesto iz filološko-historične skupine.

Na občinski odbor idrijski naslovljene in pravilno opremljene prošnje
naj prosilci vlagajo do

20. velikega srpana 1907
pri ravnateljstvu mestne višje realke v Idriji.

Zupanstvo v Idriji,
dne 20. malega srpana 1907.

! Ponos!

vsake gospodinjje je dobra kava, zato naj ne manjka v nobenem
gospodinjstvu

Planinškove pražene kave.

Vsaka gospodinja, ki je le enkrat poskusila

Planinškovo praženo kavo

jo kupuje vedno, ker je ta kava vedno sveža in pražena potom vro-
čega zraka, skrbno izbrana nezdravih in nezrelah zrn, vedno enake
kakovosti, najzdatnejša — **zato najcenejša.** Nobena gospodinja
naj ne opusti vsaj enega poskusa.

Prva ljubljanska velika žgalnica kave
Dunajska cesta, nasproti kavarne Evrope.

3936-40

Štev. 9712.

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje nastopne

službe okrožnih zdravnikov

in sicer:

- 1.) v Grosupljem z letno plačo 1600 K. — Dokler ne dobi zdravnik
železniško zdravniške službe na Grosupljem, mu bo tudi še zdravstveno okrožje
plačevalo prispevek letnih 600 K;
- 2.) v Kostanjevici z letno plačo 1400 K;
- 3.) na Planini z letno plačo 1400 K in
- 4.) na Trati z letno plačo 1600 K.

Z vsako teh služb je združena tudi aktivitetna doklada 200 K.

Prosilci za eno teh služb naj pošljejo svoje prošnje podpisane
deželnemu odboru

do 25. avgusta 1907

ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko
državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje
ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziral se bo le na take prošnje, ki so najmanj dve leti že službovali
v kaki bolnišnici.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani,
dne 31. julija 1907. 2555-1

**Hamburg-Amerika
Linie**

Vožnja traja
dni 6 dni

izvrstna prilika za potovanje in ostane

z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki

"Amerika" 24,000 ton
"Kaiserin Augusta-Victoria" 25,000 ton

toraj še enkrat večji
kakor do sedaj veliki parniki z 8-12,000 tonami

Pojasnila daje zastopnik:
Ljubljana
Kolodvorske-ulice št. 28

Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Goddam!
Toraj vendar hitro in zanesljivo delujoče sredstvo proti kurjim očesom
Cook & Johnsona amer. pat.
obročki za kurja očesa
Kos 20 h, 6 kosov 1 K, po pošti 20 h več. Dobiva se po vseh
lekarnah monarhije in pa v medicinskih drogerijah itd. 1564-7

Velika eksportna tvrdka
Franc Keber
Ljubljana Dunajska cesta 12
Nikel. cil. rem. ura 2'65 gl.
Srebrna cil. rem. ura 3'85 gl.
14 kar. zlata ura 22 gl. Srebrna dam-
ska ura 4'50 gl. 14 kar. zlata ura 12 gl.
Zahtevajte veliki najprej centi.

232-29

Julija Štor
Prešernovih ulicah št. 5
Največja zaloga moških, damskih in otroških
čevljev, čevljev za lawn-tennis in pristnih
goissserskih gorskih čevljev.
Elegantna
In 2026 8
jako skrbna
izvršitev po
vseh cenah.

Zelo važno za trgovce in obrtnike!

Vsak trgovec gotovo gleda, da kupi cenó, posebno sedaj, ko se
vse draži, zatorej naj nihče ne zamudi prilike, dati si predložiti
krasno in bogato kolekcijo
reklamnih koledarjev za leto 1908.
Ker sem sklenil s tremi največjimi tvornicami pogodbe za
300.000 koledarjev
mi je edinemu moči nasproti vsej tuji konkurenci jih oddajati
s tiskom in blokom že kos od 12 vinarjev naprej. Pripravi
so za vsako obrt. Prepriča se lahko vsakdo, zadostuje samo navadna
dopisnica, na katero mu dopošljem franco celo kolekcijo.
FR. IGLIČ, Ljubljana, Mestni trg št. 11.
Na debelo in na drobno!

Pri večjem odjemu velik popusti!

Ivan Jax in sin
v Ljubljani
Dunajska cesta št. 17
priporočata svojo bogato zalogo
voznih koles.

Šivalni stroji
za rodbino in obrt
Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“

„Adler“
Schrift vom 1 bis zum letzten
Buchstaben

Hidravliške stiskalnice

Zlata svetinja
Segedin 1899
Zlata svetinja
Budapešta 1899
Zlata svetinja
Požun 1902

Za hidrav-
liške
stiskalnice

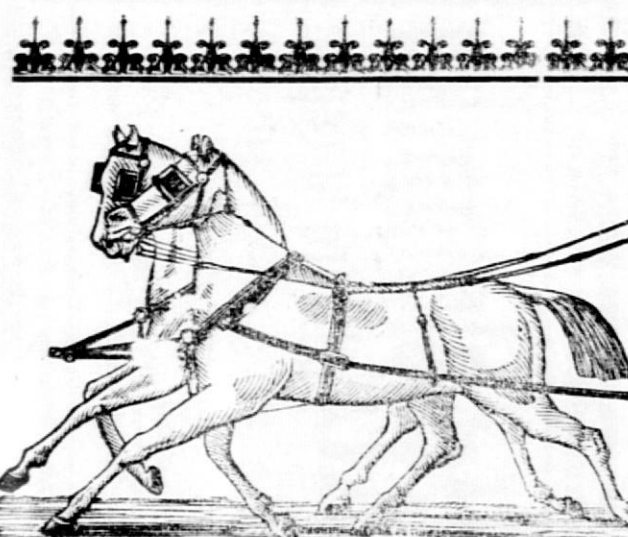
Izdelujejo in razpošiljajo kot špecialiteto najnovejše konstrukcije
Ph. Mayfarth & Co.
Dunaj II/1
Špecialna tovarna strojev za uporabo sadja.
Katalogi s podobami zastoj in poštne prosto. — Vprašanja prosim pravočasno.

Žalne klobuke
vence in trakove
priporoča 31
Benedikt, Ljubljana.

Odlikovani s častno diplomom in zlato ko-
lajno na III. dunajski modni razstavi
1. maja 1904.
pod pokrovit
Nj. ces. in kr.
Visokosti pre-
svedle gospe
nadvojvodinje
Marije Jožepne.

P. CASSERMANN
krojaška obrt
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 3
se priporoča v izgotavljanje moških
oblek kakor tudi vseh avstr. uniform
po najnovejšem kroju.
Priznana solidno delo in zmerno cene.
Pristno angleško blago je v največji iz-
beri vedno v zalogi.

**Najbogatejšo zalogo in naj-
raznovrstnejšo izbiro**
klavirjev in harmonijev
ima
Alojzij Kraczmér
izdelovalec klavirjev in sodno za-
prisoženi zvedenec
Ljubljana Sv. Petra cesta št. 4.
Vedno so v
zalogi
preigrani
pa brezhibni
klavirji.
Pravza-
men ubi-
ranje in
poprav-
ljanje vseh sistemov. Glavno
zastopstvo dvornih firm L. Bösen-
dorfer na Dunaju, Gebrüder
Singer na Dunaju, August
Förster v Lübbau, Th. Mann-
berg v Lipskem. Za vsak, pri
meni kupljen klavir docela jamčim.
— Najnižja izposojevalnina. —
Delna plačila.

JOSIP STUPICA
Jermenar in sedlar
v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 6.
Priporočam svojo zalogo najrazličnejših
konjskih oprav
katere imam vedno v zalogi, kakor tudi
vse druge konjske potrebščine.
Cene nizke.

Specialiteta:
turistovske srajce
belo in barvasto perilo iz
angleškega cefirja, gole-
nice, izbrani vzorci,
kravate
za vse različne okuse,
dalje specialitete švedskih
rokavic:
glace in iz pralnega usnja
brezhibne prilike in
najboljši izdelek priporoča
Alojzij Persché
v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Nov vegetabilski crème za brsi.
Najnovejša iznajdba iz prirodnih pridelkov. Razvitek in obnovitev
prsi. Razkošen stas. **Rabi se samo zunanje.** Zdravniško preiz-
kušeno. Lonček z navodilom stane K 3.— in K 5.—, poštnina 70 h.
Moj lepilni crème Lilie daje koži mladostno svežost, deluje z
uspehom proti pegam in vsem nečistostim kože. Lonček stane K 1.—
milo — 70, puder K 1.—. — Prodaja in razpošilja gospa **Käthe**
Menzel na Dunaju, XVIII., Schulgasse 3, I. nadst. 11.
Znamke vseh dežela se sprejemajo. 2317-4

TING-TING
ki usmrti vse stenice z zalego vred.
Uspeh zafamčen.
Nestrupeno, blagodišeče, razkuževalno! Dobiva se v steklenicah po
60 vin., zraven spadajoča brizgalnica 20 vin. 1/2, in filitrska
steklenica za hotele, bolnice, sanatorije, pensione primerno ceneje.
Glavna zaloga na Dunaju, XVIII., Genuzgasse 27.
V Ljubljani drogerija Anton Kanc in tvrdka Karel C. Holzer.
Druka sredstva odločno zavračajte! 2471-2

V I. zagrebškem vojaško pripravljalnem zavodu
se prične 1. septembra 6 mesecni
zimski glavni tečaj
za one mladeniče, ki bi si radi pridobili ugodnost za enoletnega prosto-
voljca, pa za to ugodnost nimajo potrebnih šol.
Uspeh: V prejšnjem tečaju so si od 28. gojencev pridobili ugodnost
za enoletne prostovoljce sledeči: Elbert Alfred, Zagreb, Bukovičeva ul. 20;
Jakel Julij, Gorica; Kostelar Peter, Zagreb; Treskiewicz Janko, Dolnja
Tuzla; Valenčič Josip, Trnovo, Kranjsko; Sajvert Milovan, Karlovce; Spaz-
zapan Lucian, Gorica; Vurdelja Nikola, Topusko; Ländler Emanuel, Bjelovar;
Officer Josip, Volšperk, Koroško; Schlesinger Gustav, Dunaj, Hohenstaufen-
gasse 3; Zagar Ivan, Novogradiška; Krejči Otokar, Sarajevo; Prijatelj
Franjo, Teršiče, Istria; Brišček Janko, Prosek, Primorsko; Weiss Štefan,
Zagreb, Mesnička ul. 6; Vuletić Gjergjo, Gruz, Dalmacija; Seitz Vinko,
Velika Gorica; Breibut Albrecht, Zagreb; Tomboško Makso, Pregrada;
Paravič pl. Dušan, Dulcea, Romunsko.
Za ta sijajni uspeh se ima zahvaliti zavod svoji preizkušeni uredbi in
naprednim učnim osebam. Potrebno predznanje: Nekoliko razredov kake
srednje ali meščanske šole, Natančnejša navodila daje 2148 6
ravnateljstvo, Berislavičeva ul. 12.

Najkrajša in naicenejša pot
V AMERIKO
z modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New York
je proga
Red Star Line
Rdeča zvezda *

Na naših parnikih Finland, Kronland,
Vaderland, Zeeland in Samland ki oskrbu-
jejo vsak teden ob sobotah redno vožnjo med
Antwerpenom in Novim Yorkom je značilnost, iz-
borna hrana, vljudna postrežba in spalnice po
novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za
vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja
vožnja 7 dni. Odhod iz Ljubljane vsak torek
popoldne. 14-31
Naši parniki vozijo tudi na mesec po več-
krat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta
vožnja izdatne cenejša kakor na Novi York.
Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik
Franc Dolenc
v Ljubljani, Kolodvorske ulice 26
od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tišlerju“.

Red Star Line
Antwerpen
New York

iz Bremna v
New York
s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ
WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.
Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.
Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navede-
nega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških želez-
nic dobite v Ljubljani edine to pri
EDVARDU TAVCARJU, Kolodvorske ulice št. 35
nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.
Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. —
Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezpla-
čno. — Postrežba poštena, realna in solidna.
Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Califor-
nijo, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše
društvo posebno ugodno in izredno ceno čez celaven. Odhod na tej
progi iz Bremna enkrat mesečno. 3135-50
Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta,
kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Szantnerjevi črevlji

Največja
zaloga

Tennis črevljev za gospode, gospe, dečke
in deklice.
Amerikanskih črevljev za gospode
in gospe.
Otročjih črevljev v najboljših oblikah.
Pomladanske novosti.

edini v kakovosti, lepi
obliki in fini izvršitvi!

Prva in največja zaloga črevljev na Kranjskem
F. SZANTNER

Ljubljana, * Šelenburgove ulice 4. * Ljubljana.
Ceniki zastoj in poštnine prosto. Zunanja naročila točno proti povzetju.

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast las in proti njih izpadanju — **KAPILOR št. 2**. Povzroča, da postanejo lasje dolgi in gosti, odstranja prahaj in vsako kožno bolezen na glavi. Naročila naj bi si ga vsaka družina. Imam mnogo priznanj in zahvalnic. Stane franko na vsako pošto **lonček 3 K 60 h**, **2 lončka 5 K**. Naroča naj se samo od mene pod naslovom

PETER JURISČIČ

II 1256 7
lekarnar v Pakracu šte. 66 v Slavoniji.

Gumasto blago

higijenske, kirurške in
tehniške gumaste cevi
vseh vrst, povoščeno
blago in linolej, kilni
pasovi, pasovniki, noga-
vice za krčne žile in pa
vsi predmeti za bolniško postrežbo
Lastna delavnica za obvezila v hiši.

M. Gál

TRST, Corso 4. GORICA, Corso Verdi 11.
2441-4

Popolna oprema
za novorojenčke
otroško perilo
v zalogi za vsako starost pripo-
roča znana trgovina s perilom
C. J. HAMANN
LJUBLJANA.
Perilo lastnega izdelka.
1870 Ustanovljena 1870.

Pozor, gospodje in mladeniči!

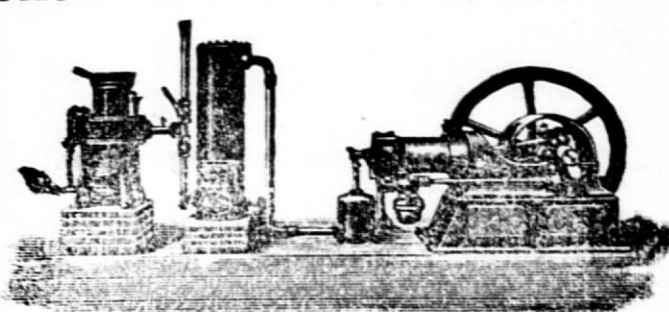
V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast brk, brade in las, proti izpadanju brk in las in to je **KAPILOR št. 1**. On deluje, da lasje in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjuje prahaj in vsako drugo kožno bolezen glave. Naroči naj si ga vsaka družina. Imam mnogo priznanj in zahvalnic. Stane franko na vsako pošto **1 lonček 3 K 60 h**, **2 lončka 5 K**. Naročate samo pri meni pod naslovom

PETER JURISČIČ

II 1256 I 7
lekarnar v Pakracu šte. 66 v Slavoniji.

Okoli 150.000 konjskih sil imamo v napravah
sesalnega plina

našega sistema v prometu.
Zelo majhna poraba goriva.
Najcenejši obrat
Langen & Wolf
tovarna za motorje

Vse oblačne velikosti do 100 PH
so vedno v delu in se dobivajo v
primernem roku.
5119-49

na Dunaju X.,
Laxenburgerstrasse 3.

Književna novost!

Rado Murnik: Znanci.

Ta nova knjiga našega priljubljenega humorista obsega 16 povesti in orisov, deloma resne, deloma humoristične vsebine in stane broš. K 2.—, eleg. v platno vezana K 3.—, po pošti 20 vin. več.

Založništvo **L. SCHWENTNER** v Ljubljani

Prešernove ulice šte. 3. 58-39

Karbolinej Avenarius

Mavec (Gyps)

za stavbe in kiparje kakor
tudi za vsako drugo obrt,

Use
vrste
kakor tudi
priznane
najboljše
olja in mazila za stroje
olje proti prahu

(od katerega
imam samo-
prodajo za
Kranjsko)

priporočam
po tvorniških
cenah

Adolf Hauptmann, Ljubljana

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in kleja. 2131 12

Klobuke slannike
cilindre in čepice
v najnovjših taceh in v velikih izberah
— priporočam —
IVAN SOKLIČ
Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov
Pod brancem št. 2. Postaja elek. železnice

Ustanovljena leta 1882.
Telefon šte. 185

Ustanovljena leta 1882.
Pošne hranilnice račun šte. 828 405.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti šte. 18

podrejena škontraciji „Zadrugne zveze v Celju“.

je imela koncem leta 1906 denarnega prometa . . . **K 50,486.935 14**
upravnega premoženja . . . **K 11,325.728 62**

obrestuje hranilne vloge po **4 1/2 %**

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega
plačuje posojilnica sama za vložnike. 17-16

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim
prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1906 . . . **K 11,060.929 20**
Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali
pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %.

Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.
URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven
nedelj in praznikov.

Podružnica **c. kr. priv.**

avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani
Franca Jožefa cesta šte. 9.

sprejema depozite v upravo in v varstvo, izplačuje brez provizije kupone in izžrebane efekte, oskrbuje brezplačno
revizijo pri žrebanjih in oddaja

SAFE-DEPOSITS

pod lastnim zaklepom stranke.